

DRAUGAS

PERIODICALS
January 25,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIO - JANUARY 25, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/24/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 17

Kaina 50 c.

Krikščionys demokratai optimistiškai vertina galimybes rinkimuose

Vilnius, sausio 24 d. (Elta) — Artėjantys savivaldybių tarybų rinkimuose Krikščionių demokratų partija ketina kelti savo kandidatus atskiru sąrašu beveik visose savivaldybėse, išskyrus Vilniaus rajoną ir greičiausiai Visaginą, pirmadienį spaudos konferencijoje tai sakė Krikščionių demokratų partijos valdybos vicepirmininkas, Seimo narys Petras Gražulis.

Jo nuomone, dėl dalyvavimo savivaldybių rinkimuose Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose turėtų tapti visos dešinėsios partijos. P. Gražulis teigimu, Krikščionių demokratų partija skyrėsi turinti galimybę patys sudaryti kandidatų sąrašus ir pasitvirtinti juos.

Seimo narys, nepaisant liūdnu visuomenės apklausos rezultatų, sakė esąs nusiteikęs optimistiškai dėl krikdėmy dalyvavimo rinkimuose ir tikisi, kad tokios spėlionės nepasitvirtins. Jo teigimu, partija aktyviai stovi jauni žmonės nuo 30 iki 40 metų. Parlamentaro duomenimis, apie 20 proc. stojančių į partiją yra iki 30 metų. Jis pažymėjo, kad pastaruoju metu įsisteigę penki nauji partijos skyriai Elektrėnuose, Pagėgiuose, Rietave, Kazlų Rūdoje ir Kalvarijoje. Jis sakė, kad į partiją per ketur mėnesių įstojo apie 250 naujų narių, tarp jų 30 akty-

viausių narių perėjo iš Demokratų partijos.

P. Gražulis duomenimis, Krikščionių demokratų partijoje šiuo metu yra apie 11,000 narių.

„Krikščionių demokratų partija nėra susiformavusi valdžios pagrindu, ji veikia idėjos pagrindu. Jeigu atsitiktų taip, kad ji neperžengtų rinkiminio barjero, partijai negresia iširimas“, sakė P. Gražulis. Parlamentaras, paklaustas apie modernių krikščionių demokratų sparno perspektyvas, sakė, kad jam susidarė įspūdis, jog jie nebeapsitiki savo jėgomis. „Kai kurie jų lyderiai neketina dalyvauti rinkimuose sąrašuose, nes, matyt, nebepasitiki atsakomybės nesėkmės atveju. Tai iliustruoja partijos Vilniaus skyriaus valdybos pateiktas rinkiminis sąrašas, kuriame nėra skyriaus pirmininko, priklausantis modernių blokui, pavardės“, sakė P. Gražulis.

P. Gražulis pastebėjo, kad Krikščionių demokratų partija visada pasisakydavo prieš įstatymus, gilinančius socialinę nelygybę, prieš algų teisingumą, valdininkams, diplomatus padidinti. „Ginam visus moralinius įstatymus, pasisakome prieš smurtą, prievartos propagavimą, prieš įvairias moralines blogybes“, — atkreipė dėmesį P. Gražulis.

Populiariausi liberalai iš Vilniaus savivaldybės pereis į Seimą

Vilnius, sausio 24 d. (BNS) — Savivaldybių tarybų rinkimuose dalyvausiantys populiariausi liberalų sąjungos nariai Vilniuje dirbs pusmetį, o vėliau ketina tapti parlamentarais.

Dienraštis „Respublika“ rašo, kad savaitgalį sostinės liberalai baigė rengti rinkimų sąrašą savivaldybių tarybų rinkimuose ir skyriaus vadovu perrinko Gintarą Steponavičių.

Pastarasis nemėgino slėpti, kad pirmasis sąrašo penketukas, jei bus išrinktas į Vilniaus miesto tarybą, joje ketina dirbti tik iki Seimo rinkimų. Po jų liberalai įsitrauks į darbą Seime, o savo vietas savivaldybėje užleis mažiau žinomiesiems partijai nariams.

G. Steponavičius teigimu, rinkimų sąrašas taip ir sudarytas, kad visi politikai, esantys antrajame penketuke, galėtų greičiau pakeisti pirmojo penketuko žmones ir užimti svarbiausius postus mieste.

Liberalų įsitikinimu, tai nebus rinkėjų apgavystė, mat pirmojo penketuko žmonės „tikrai dirbs mieste visus pusę metų iki pat Seimo rinkimų ir spės įjauti visus svarbiausius darbus“.

Pasak „Respublikos“, G. Steponavičius pripažįsta, kad liberalams sudarant Seimo rinkimų sąrašą, jame atsirastų nemažai naujų politikų, kurie nerodo didelio entuziazmo dirbti Vilniaus miesto taryboje, tačiau norėtų tapti parlamentarais.

Seimo rinkimų sąrašo pradžioje turėtų būti įrašyti į Vil-

niaus miesto tarybą kandidatuojantys buvęs premjeras Rolandas Paksas, buvęs ministras Eugenijus Maldeikis, Jonas Lionginas, dabartinis parlamentaras Alvydas Medalinskas, buvęs premjero atstovas spaudai Jonas Čekuolis, buvusi vyriausybės kanclerė Dalia Kutraitė, buvusi premjero patarėja Rūta Vanagaitytė.

G. Steponavičius teigimu, dabar liberalų Vilniaus skyrius vienija apie 250 narių, kurių pusė į pastaruoju metu labai išpopuliarėjusią partiją įstojo vos prieš keletą savaites.

„Antradienį sukako vieneri metai, kai buvo nužudytas Panevėžio apygardos prokuratorius Organizuočių nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroras Gintautas Sereika. Per tą laiką teisėsaugos pareigūnams nepavyko išaiškinti šio tarptautinio atgarsį sukėlusio nusikaltimo. Per visus metus nebuvo sulaukta nė vienos įtarimais, pareigūnams nepavyko rasti ir ginklo, kuriuo buvo nušautas prokuroras. Su organizuotu nusikaltimu kovojęs 30-metis prokuroras G. Sereika buvo nušautas prie savo namų Panevėžyje sausio 25-osios vakarą. Nužudytą vyrą tik po kelių valandų surado žmona. Teisėsaugos institucijos už vertingą informaciją, kuri padėtų išaiškinti prokuroro nužudymą Panevėžyje, tada pažadėjo atsilyginti 100,000 litų. Kol kas neatsirado asmens, kuriam galima būtų įteikti premiją.“ (BNS)

Nuotr.: Rotušės aikštėje Vilniuje šeštadienį šurmuliavo „Vargšų balius“, kuriame vieni linksminosi, šoko, kiti — klausėsi kalbų, tretė — plakatai ir šūkiais reikė savo reikalavimus.

„Vargšų šventės“ dalyviai šventę pergalę

Vilnius, sausio 23 d. (BNS)

— Radikaliųjų Lietuvos laisvės sąjunga (LLS) šeštadienį vakare atšventė pergalę prieš „ponaują“ prie sostinės Rotušės.

LLS surengė „Vargšų šventę“ džiugaudami, jog Austrijos ambasada atsisakė rengti labdarinę Vienos pokylį, prieš kurį LLS protestavo. Austrijos ambasada apie tai pranešus, LLS vadas Vytautas Šustauskas išakė visiems LLS skyriams vykti į Vilnių ir atšventi pergalę.

Šeštadienį apie pusę dešimties vakaro Rotušės aikštėje dainuodami atėjo apie 250-300 žmonių. Juos atvežė autobusai, buvo palikti stovėti sostinės Maironio gatvėje. Kolonos priekyje visureigių važiuojo V. Šustauskas. Ant jo automobilio plaukėsi atvirkščiai pakabinta Lietuvos vėliava. Prie kolonos prisijungus negausiam LLS šalininkų būreliui iš Vilniaus, V. Šustauskas pakvietė visus linksminintis. Ant Rotušės laiptų grojo LLS atsivežti muzikantai, tačiau šokančiųjų nebuvo daug — didžioji dalis susirinkusių klausėsi LLS aktyvistų kalbų.

Vienas iš LLS vadovų, Tauragės skyriaus pirmininkas S. Ozelis BNS sakė, kad žmonės „Vargšų šventę“ buvo atvežti 8 autobusais. Keturi jų atvyko iš Kauno, trys — iš Tauragės, vienas — iš Plungės ir Mažeikių. Darbų mokytoju mo-

kykloje dirbantis S. Ozelis tvirtino, jog dalį pinigų už autobusų nuomą jis sumokėjęs pats iš savo atlyginimo, kitą dalį „po litą“ surinkę LLS nariai.

Apie pusę dešimties vakaro V. Šustauskas padėjo višiams susirinkusiems ir pakvietė vykti namo. Prieš išvažiuodami jie „dalyjo gerbėjams parašus“, o pačiai ištikimiausiai jų iškėlė butelį vyno.

Valandą trukusią LLS renginį stebėjo apie 20 policininkų. Prie Rotušės taip pat stovėjo mikroautobusus su mobiliąja kuopa ir autobusus su kariškiais, tačiau jų įsikišimo neprireikė, nes renginys praėjo be nesusipratimų.

Kada bus „laikas“ Vienos pokyliams?

Labdaros pokylį laikas Lietuvoje ateis tada, kai sumažės vargšų, teigia opozicinės LDDP vadovas Česlovas Juršėnas, tačiau konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis vadina tai „nusišnekejimu“.

Pirmadienį abu politikai komentavo radikaliųjų Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) sužlugdytą labdarinę Vienos pokylį. Spaudos konferencijoje Č. Juršėnas teigė, kad Vienos pokylis „sumanymas yra gražus, be jokių kalbų“. „Labdara taip pat geras dalykas. Kitas

klausimas — kaip tai daroma ir kokių lauk daroma“, sakė Č. Juršėnas. „Juk jeigu aplink vargas ir skurdas, o kai kuri ponija ar kai kurie „naujieji lietuviai“ nemato galimybes padaryti labdarą, kitaip nei patys pasilinksmindami, tai, žinoma, erzina žmones, sakė Č. Juršėnas.

Jo teigimu, labdarinę pokylį bus priimtini, „kai žymiai geriau gyvensime, kai vargšų bus žymiai mažiau“.

V. Landsbergis, žurnalistų paprašytas pakomentuoti Vienos pokylio sužlugdymą, pasitarkė Juozo Grušo dramos „Herkus Mantas“ citatą. „Laukinis kraštas, jūsų didenybė“, sakė V. Landsbergis. Pasak jo, „jis išsivaizduoja“, kaip šis atvejis galėtų būti aprašytas užsienio spaudoje, Austrijoje. „O kad ponas Juršėnas mano, kad pokylį reikia rengti tada, kai bus mažiau vargšų, kai nebebus, tai nusišnekejimas“, sakė V. Landsbergis.

* „Avarija patyrusio keltą igula buvo neblavi“, rašo „Respublika“ (01.24.). Laikraštyje pranešama, jog šeštadienį nesuvaldžius keltą „Kintai“, keliančio iš Klaipėdos į Smiltynę pirmojoje perkėloje, šis trenkėsi šonu į krantinę. Nuo galingo smūgio iš vietos pajudėjo automobilai. Didžiulės kancijos patyrė 58 metų moteris, mažojo autobuso prispausta prie keltą šono, jai lūžo dubens kaulas. Tik dėl laimingo atsitiktinumo ne vienas keleivis neiškrito už borto. Laivavedys Povilas Vasiljevas tikina, kad nelaimė įvyko dėl pasirušusio stoti prie krantinės keltą netikėtai pasukusios didelės bangos. Tačiau tiriamai ir kita prieštara — kad nelaimė galėjo įvykti ir dėl keltą igulos kaltės. Mat P. Vasiljevo kraujyje rasta 0.35 promilės alkoholio, o mechanikas Leonidas Kiganas buvo dar girtesnis. (ELTA)

* Lietuvos pramonininkų konfederacija (LPK) per savivaldybių rinkimus kovo mėnesį visuotiniai neparems ne vienos politinės jėgos. LPK ginant didžiųjų pramonės įmonių rinkimus ir turi galimybę per rinkimus savo politinius bendrininkus stipriai finansškai paremti. LPK pasitarime buvo nutarta, kad visi konfederacijos nariai pagal savo teritorijas „savo nuožūra“ spres, ar remti kurią nors politinę jėgą.

Opozicijos vadovo kaltinimai patyrė pralaimėjimą

Vilnius, sausio 24 d. (Elta) — LDDP frakcijos Seime seniūnui Česloviui Juršėnui kritikuojant valdžios vyrus dėl užsienio kelių ir besirūpinant, kas šiuo metu vadovauja Seimui, spaudos konferencijų salėje kaip gyvas įrodymas pasirodė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

„Lietuvos vadovai mėgsta keliauti, mėgsta būti užsieniuose“, sakė LDDP lyderis. Neneigdamas užsienio kelių reikšmės, jis vis dėlto atkreipė dėmesį, kad čia svarbiausia „saikas“ ir vizitų naudingumas. Pasak Č. Juršėno, „tvirtinti, kad valstybės pareigūnų kelių gausa yra tolygi užsienio politikos efektyvumui yra rizikinga“.

Be to, Č. Juršėno nuomone, šimet esant sudėtingam laikotarpiui, valstybės vadovai yra reikalingesni Lietuvoje. Neturėdamas pretenzijų Lietuvos prezidentui, šiuo metu išėjusiam teisėtą atostogų, LDDP vadas pasigedo, kas sekmadienį ir pirmadienį vadovauja Seimui.

„Kas šiuo metu vadovauja Seimui?“, klausė Č. Juršėnas, pažymėjęs, kad Seimo pirmojo vicepirmininko šiuo metu nėra Lietuvoje, o Seimo pirmininkas V. Landsbergis išvykęs į politinę-kultūrinę išvyką Helsinkyje.

„Pakeisti Seimo pirmininką,

jei tuo metu Lietuvoje nėra Seimo pirmojo vicepirmininko, gali tik Seimas, priimdamas atitinkamą nutarimą, o šandien mes kaip tik ir turim tokią situaciją“, sakė Č. Juršėnas. „Mūsų dešiniuosius vadams yra būdingas toks vaizdavimas, nudavimas, kad Lietuvoje yra viskas gražu, kad niekas nesisėda nei valstybėje, nei valdancioje partijoje ar koalicijoje“, sakė jis. Taip Č. Juršėnui bepeikiant „dešiniuosius vadus“ spaudos konferencijų salėje pasirodė Seimo pirmininkas V. Landsbergis.

Žurnalistams V. Landsbergis ironizavo, kad „patikimi šaltiniai teigia, jog šiuo metu nesant Lietuvoje“. „Šaltiniai yra svarbiau už faktus“, — sakė V. Landsbergis. Pasak jo, paties, į Helsinkį jis išvykęs pirmadienį vėl vakare Helsinkio universiteto kvietimu. V. Landsbergis yra šiuo universiteto garbės daktaras. Antradienį Helsinkio universitete V. Landsbergis skaitys paskaitą ir surengs koncertą. Trečiadienį Seimo Pirmininkas grįš į Lietuvą.

V. Landsbergio teigimu, jis į šią kelionę vykęs už kvietiančios pusės lėšas, o kol jo nebus Lietuvoje, jo pareigas eis vienas iš Seimo vicepirmininkų. Seimo pirmasis vicepirmininkas Arvydas Vidišonas pirmadienį vakare grįžta iš vizito Kinijoje.

Vyriausybė eina klaidingu privatizavimo keliu

Vilnius, sausio 21 d. (BNS)

— Centro sąjungos vadovas Romualdas Ozolas teigia, jog vyriausybės ir atsakingų už privatizavimą pareigūnų patvirtinti kartaši su racionaliosne privatizavimo koncepcija.

Penktadienį spaudos konferencijoje jis komentavo šią savaitę penkių parlamentinių partijų, taip pat ir Centro sąjungos, paskelbtą pareiškimą dėl privatizavimo. Po trečiadienį Seime surengtos konferencijos privatizavimo klausimais parlamentinė opozicija pareiškė sieksianti, kad Seimas priimtų konkretų nutarimą dėl privatizuotinų objektų ir sudarytų parlamentarų grupę privatizavimui stebėti.

R. Ozolas pareiškė esąs „labai patenkintas, kad į diskusiją, kaip toliau turi vykti privatizavimas, įsijungė ne tik parlamentinės partijos, bet ir prezidentas“. R. Ozolas turėjo galvoje praėjusią savaitę pas prezidentą Valdą Adamkų surengtą pasitarimą privatizavimo klausimais.

R. Ozolas pabrėžė, jog prezidento nuostata — tęsti privatizavimą, tačiau nekartoti klaidų ir siekti racionalumo. Anot CS vado, „visos parlamentinės partijos, netgi (buvę konservatorių koalicijos partneriai) krikščionys demokratai sutinka, kad privatizavimas buvo vykdomas, nepažinkant atsitiktinumo ir pagrindinį kriterijų — objekto pardavimo pelningumą“ ir „daugybę rimtų ūkinių faktorių“.

Pasak R. Ozolo, vyriausybė, nesutikdama sulėtinti privatizavimą, „aiškiai pripažįsta, kad trūkumai toleruoti“.

R. Ozolo teigimu, vyriausybės požiūris į privatizavimą nesutampa su prezidento V. Adamkaus ir daugumos politinių partijų nuomone, o sutampa tik „su konservatorių partija, ir tai ne visa, o dalimi, stovintia prie privatizavimo vairų ir saugančia ideologiją“.

Centristų vadas retoriškai klausė, ar valstybei nekelti problemų vyriausybės nuostatos ir prezidento bei partijų, „taip pat ir tų, kurios gali laimėti rinkimus“, nuostatų neatitikimas.

Sausio pradžioje opozicinė LDDP paskelbė pareiškimą, raginantį stabdyti „žalingą privatizavimą“. Prezidentas V. Adamkus ir premjeras Andrius Kubilius privatizavimo sustabdymo idėją atmetė.

* Smarkiai padaugėjus susirgimų, šią savaitę rengiamasi skelbti gripo epidemiją Šiauliuose, Panevėžyje ir Zarasų rajone. Visaginė gripo epidemija paskelbta praėjusį penktadienį, per savaitę užregistruvus 170 susirgimų 10,000 gyventojų. Užkrečiamųjų ligų kontrolės ir profilaktikos centro gydytoja sakė, kad praėjusią savaitę Šiauliuose 10,000 gyventojų teko 117 susirgimų gripu atvejai Panevėžyje — 109,5, o Zarasų rajone — 111.

KALENDORIUS

Sausio 22 d.: Šv. Vincentas kankinys; Anastazas, Austrius, Aukrys, Džiugas, Gaidantas, Škaištė, Vinčas.

Sausio 23 d.: Algimantas, Gailegėdas, Gailys, Gundė, Idefonasas, Raimundas.

Sausio 24 d.: Artūras, Felicija, Gaivilė, Matvydas, Pranciškus, Raimis, Šėrtūnas, Vilgaudas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

APSIŠVIETIMAS ASTMOS REIKALU

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Apie dešimt milijonų amerikiečių sunkiai ir švilpiantiai alsuoja, krūtinės spaudimu negaluoja, kas nurodo, jog astma juos vargina. Gydytojai ją vadina kartkartėmis ateinančia liga, nes ji periodiškai kamuoja ir kuriam laikui visai pranyksta. Tai kūno, ne jausmų-emocijų liga, nors ją sunkina įtampa, baimingumas ir sumenkimas, o kartais ji gali priartinti gyvenimo galą.

Astma užkerta kelią orui patekti į plaučius. Tada sunku alsuoti ir alsavimas esti švilpiantis. Čia žinotina, kad taip švilpiantis alsavimas gali atsirasti ir ne vien dėl astmos — dėl kuo nors užkimsus gerkle, ypač valgant ar joje uždegimui atsiradus. Todėl visada tarkis su gydytoju, ypač jei alsuoja švilpiantiai vaikas.

Daug galimybių sukelia astmos priepuoli

Net šešeriopai draugaujama su astma:

1. susirgimas viršutinių kvėpavimo takų uždegimu ar bronchitu.
2. Įkvėpimas alergenų, kaip žiedadulkių ar pelėsiai, gyvulių pleiskanos, dulkes, dūmai ar kiti įkvėpimo šaltiniai.
3. Kai kurio maisto valgytas ar kai kurių vaistų ėmimas.
4. Per sunkiai darbuojantis.
5. Įkvėpiant šaltą orą.
6. Stipriai susijaudinus.

Astma nevienodai stipri

Astma varginti gali silpnai ar gana stipriai, o kartais net ir numarinti. Todėl jos gydymas įvairuoja. Ji yra per sudėtinga, idant galėtum gydytis be recepto gaunamais vaistais. Gydytojas turi sekti gydymą nuo astmos. Jis gali prirašyti vieną ar keletą vaistų, kaip:

1. Bronchus išplečiančias tabletes ar kvėpavimo (aerosol formą), kas išplečia bronchus ir lengvina alsavimą.
2. Steroidus nurijimui bei įkvėpimui, kad pašalintų alerginį poveikį, kai kitokie vaistai nepadaeda.
3. Reikia prieš alergijos bei darbavimosi sukelia astmos ataką paimti Cromolyn Sodium. Šis neveikia, astmai prasidėjus. Jis kartu su kortisoniniais vaistais gali padėti išvengti astmos atakos.
4. Dabar jau žinoma, kad astmą sukelia bronchų uždegimas. Todėl jo gydymas yra būtinas.

Kada šauktis gydytojo pagalbos?

1. Kai tarp alsavimų negali pasakyti 4 ar 5 žodžių, jei krūtinė labai slegia ar kai švilpiantis alsavimas nesiliauna — šauktis gydytojo pagalbos.
2. Taip elkis ir tada, kai astmos priepuoli neramina naminiai ar su receptu gauti vaistai.
3. Kai uždegimas prisimeta

— karščiuoti imi ir kai pradėdi atsikvėpti, žaliai, geltonai ar kruvinai.

4. Kai astmos priepuoliai dažnėja ir sunkėja.

Paties ligonio su astma tvarkymasis

Jei neturi minėtų keturių negyrimų, tai pradėk šitaip dvylikaropai su astma tvarkytis:

1. Daug gerk naudingų skysčių: pieno, sultinio, sunkų vandens, motinelių arbatos — nemažiau 2-3 kvortų per parą. Tas palengvins atsikvėpti.
2. Pastebėk, kas sukelia astmą ir venk to namuose ir darbe.
3. Miegamajį laikyk be astmos sužadintojų, kaip:

- a. miegot ant paraloninės pagalvės, o ne pūkinės;
- b. kas savaitę plauk čiuzinio apklotus;
- c. kloki grindis išmetamais paklotais, o ne kilimais;
- d. neturėk užuolaidų ant langų;
- e. valyk dulkes dažnai, pridengus veidą dulkių filtru kauke.

4. Nevartok kvėpalų, tepalų.
5. Lauke šaltame ore pridenk burną ir nosį šalikų ar skepetu. Kvėpuok per nosį, tas apsaugos nuo bronchų atšalimo.
6. Liaukis darbuotis, pradėję švilpiantiai alsuoti.
7. Įsivėsk elektroninį oro filtrą centriniame šildyme ir valyme. Dažnai valyk baldus ir keisk filtrus.
8. Atėjus atakai, sėskis, tik nesigulk.
9. Neimk tokio maisto ar vaisto, kuris turi sulfatų. Jų yra vyne ir kriauklėse žuvyse — jie vargina daugelį astmatikų.
10. Laikyk parankiai astmos vaistus. Jūs tuojau imk, kai pajusi artėjantį astmos ataką.
11. Kai kurie žmonės yra alergiški aspirinui. Tokie tegul vartoja Tylenol.
12. Jei turi kilnojamą garintuvą ar drėkintuvą, naudok distiliuotą vandenį, o ne iš krano.

Dabar yra atvykęs iš Vilniaus gydytojas ir praneša, kad jo astmos gydymo būdas 69 proc. padeda. Per radiją savo kalboje jis apsilenkė su tiesa, tvirtindamas, kad astma nepaveldima ir kad vaikus jis gerai išgydys nuo astmos 65 proc. Kol neturime jo brošiūros apie astmą, reikia pažymėti, kad Amerikos net 62 astmos žinovai tvirtina, jog astma yra paveldima, tik neužkrečiama ir kad vaikų nuo 2 iki 10 metų, sergančių astma, pusė jų pagyja be jokio gydymo — išauga, kad vėl po 30 metų su astma draugautų. To gydytojo Vilniuje telefonas yra: 44-47-43 reikalui esant gali Lietuvoje jo pagalba pasinaudoti. Kai daugiau sužinosime — pranešime. Sekmės!

MIRIMAS IR LAIDOTUVĖS LIETUVOJE

ALGIMANTAS RASTAUSKAS

Marinimo, mirties pasitiki-mo, šarvojimo bei laidotuvių papročiai, tvarka ir tradicijos visada atspindi ne tik šeimoms, socialinio kodo, bet ir visos tautos moralinę tvarką, tikėjimą, kultūrą ir civilizacijos lygmenį. Jie aprašomi, tyrinėjami, gvildinami. Tai ypač svarbi gyvenimo dalis.

Trumpai peržvelkime pasitiki-mo, šarvojimo bei laidotuvių papročius, tvarką ir tradicijas, ypač spartėjantį šiuo metu.

1. **Mirimas 1929-aisiais.** Žmonės retai kada mirdavo ne savo namuose. Mirtis svetimoje vietoje buvo tarytum „bloga“, nes teisingu laikė išėjimą iš žemiškojo gyvenimo

Siaulių u-to Medicinos pagrindų katedros rūmose klausomasi paskaitų. Nuotr. Pranas Štutienis

šeimos ir artimųjų apsuptyje.

Nuėjusdamas artėjantį mirtį, žmogus išdalydavo turinius reikalus: grąžindavo skolas, išdalydavo prisiminimo dovanas, paskirstydavo palikimą iki smulkmenų, kad artimieji ir giminės bei draugai nebesusipyktų.

Šeimos nariai ar kiti artimi žmonės pasirūpindavo, kad mirštantysis neliktų be Ligoninių sakramento ir iškeliautų susitaikęs su Dievu.

Visi supantieji mirštantįjį balsiai melsdavosi degant pašventintai žvakei (grabnyčiai). Išeinantis melsdavosi drauge su visais tol, kol leisdamas jėgos.

Garsūs verksmai, rypavimai, klykavimas jau buvo smerkiami, intuityviai jaučiant, kad tuo mirštantįjam galima padaryti skriaudą, sutrikdyti ramybę, ypač tada, kai jis paskutinį kartą atsidu-so (ištuškų širdies veiklą ir apmirštant organizmo funkcijoms, paskutinioji išsijungia klausia — t.y. širdis nebeplauka, žmogus nebekvėpuoja, tačiau klausos organai vis dar siunčia signalus smegenims).

1 a. **Mirimas 1999-aisiais.** Mūsų dienomis retas miršta namuose. Mirtis savoje lovoje ir būnant tarp artimų brangių žmonių tapo nedažnai pasitaikančia prabanga. Mirštama ligoninių intensyvių terapijos ar reanimacijos palatose, kur akis iškeliaujančiam užmerkia nepažįstami, visai svetimi žmonės, o kūnas tuoj pat išgabenamas į lavoninę.

Savo turinius reikalus bent provizoriškai sutvarko ir testamentą parašo ne dažnas lietuvis. Atlyginimo, dovanų, turto paskirstymo pagal galiojančius neginčytinus papročius nebėra. Paveldėjimą reglamentuoja sausi įstatymai ir testamentas, jei toks buvo.

Ligoninių sakramentą didelė dalis lietuvių laiko „nehumanišku“, teigdami esą kunigo pasirodymas pranašauja greitą mirtį. Dėl šios priežasties dvasininkas dažnai pakviečiamas tik tada, kai mirštantysis jau be sąmonės, tuo atimant iš jo galimybę gauti Atgailos ir Sutaikinimo sakramentą.

Supantieji mirštantį retai kada meldžiasi. Šeima ima bruzdėti ruošdamasi šerme-nims, laidotuvių ceremonijai, gedulingiems pietums. Ligoninės personalui ne maldos rūpi, nes kitoje lovoje dejuoja sekančias ligonis.

Žvakė tradiciškai dažniausiai uždegama.

Nepaisant to, kad formaliai žmonės turėtų būti labiau iš-prusę (beraščių juk neliko), jei šeimos nariai būna prie mirštantiojo lovos — dažniausiai jie garsiai verkia, šaukia. Taip išeinantis trikdomas, tarytum „stabdomas“, ji skriaudžiant.

2. **Šermentys 1929-aisiais.**

Šarvojama būdavo velionio namuose. Būdamas trukdavo tris paras, kurių metu laidotuvininkai meldėsi, giedojo ir kalbėjo rožančių. Melsdavosi visa šeima be išimties. Skintąs geles merkdavo ir vainikus statydavo tik prie jaunų žmonių, vaikų bei ypač nusipelnusių asmenų karštų. Bent šiek tiek pasiturinti šeima dalydavo išmaldą elgetoms, prašydama melsis už mirusiojo vėl. Taip pat įsipareigodavo atlikti gerų darbų mirusiojo intencija, aukodavo bažnyčiai.

Atėję į laiduves kaimynai, tolimesni giminės atsinešdavo kas skilandį, kas kumpį, kas lašinių ir t.t. Maisto atnešdavo ir į turtingum namus. Tai reiškė: „Mes nepaliksime šių namų be globos, esame kartu su jumis, drauge, bendruomenėje“.

2 a. **Šermentys 1999-aisiais.** Šarvojama išnuomotoje salėje. Nakčiai karstas paliekamas vienas, žvakės užgesinamos. Rožančių ir giesmės giedamos tik prieš išlydint. Tai atlieka samdyti profesionalūs giesmininkai. Gėlių atnešama labai daug ir brangių, lygiai kaip ir vainikų. Mirusiojo intencija gerų darbų nedaroma, neaukojama. Laidotuvininkai neša tik geles bei vainikus — kuo jų daugiau, tuo „prestižiškiau“. Su retom išimtim velionio šeima paremiama pinigais.

3. **Laidotuvės 1929-aisiais.** Karstą nuo kaimo iki bažnyčios ir kapinių nešdavo kaimynai, tai buvo bendruomeniškomis ir pagarbos išraiška. Kapo duobę iškasdavo ir užkasdavo kaimynai, draugai ar tolimesni giminės be jokio atlygio, šis darbas laikytas krikščioniška pareiga.

Kryžių, dažniausiai medinių, savo lešomis statydavo velionio šeima. Turtingesni ir turtingi žmonės statė solidžius paminklus ir net koplyteles. Gedulingi pietūs dažnai būdavo gausiai „palaistomi“ alkoholiu ir tėsdomais ilgai. Kaimuose jie neretai virsdavo kelių dienų lėbavimu, ką aprašė mūsų literatūros klasika. Inteligenti ir turtingųjų namuose gedulingi pietūs dažniausiai vykdavo tyliai ir korektiškai, nes labai paisyta viešosios nuomonės.

Beveik visada (tik su išimtimis) velionio šeima elgdavosi daugiau ar mažiau teatrališkai.

3 a. **Laidotuvės 1999-aisiais.** Karstą veža laidojimo firmos automobilis net ir tada, kai kapinės netoli, o kapo duobę iškasa ir užkasa samdyti duobkasiai.

Paminklą stato velionio šeima. Jei mirusysis buvo žinomas asmuo, neretai ir paminklo išlaidas apmoka valstybė, savivaldybė ar darbovietė. Kuo didesnis ir prašmat-

nesnis paminklas, tuo esą „prestižiškiau“. Lenktyniaujama akmenų didumu ir imanturumu. Kapavietės apželdinimui skiriama daug lėšų ir dėmesio. Meldžiamasi kapinėse retai, o gėlynas prižiūrimas itin kruopščiai.

Gedulingi pietūs rengiami restoranuose, kavinėse, valgyklose. Jie gausūs, sotūs. Alkoholis iš jų traukiasi. Kuo tolyn, tuo dažnyn pietūs patiekiami be svaigalų.

Velionio artimųjų elgesyje per laiduves teatrališko elementų mažėja, tačiau dar yra.

4. **Ketvirtynos 1929-aisiais.** Į vadinamąjį keturnedį susirinkdavo didžiuliai laidotuvininkų. Uoliai melsdavosi bažnyčioje ir namuose prie vaišių stalo. Daugelyje Lietuvos regionų buvo paprotys pasibaigus vaišėms svečiams padalyti išskalbtus velionio drabužius, patalynę, smulkius namų apyvokos daiktus — prisiminimui.

4 a. **Ketvirtynos 1999-aisiais.** Į ketvirtynų dieną vykstančias šv. Mišias ateina tik artimi giminės, bičiuliai ir draugai. Dažniausiai vaziuojama į kapines, kur uždegamos žvakės ar grabnyčios, padedama skintų gėlių ar krepšelių. Vaišės paprastai vyksta namuose. Jos labai santūrios, tykios. Meldžiamasi nedaug.

Santrumpa

Dar visai neseniai Lietuvoje, mirštant artimui, būta stipraus bendruomeniškomis ryšio, suvokto ar sąmoningo maldingumo, išmintingo elgesio ir rimties. Artumas, šiluma ir dvasinė pagalba išeinančiam — ypatingai ryškūs.

Iš neigiamų reiškinių pabrėžtini girtavimas ir teatrališkas elgesys, raudos.

Šiuo metu mirtis išstumta iš namų kaip nemalonus ir atgrasus reiškinys. Žmogus išgabenamas mirti į ligoninę, prisidengiant pretekstu, jog tik ten bus įmanoma palengvinti jo kančias. Mirštama dažniausiai tarp svetimų. Dvasinė ir psichologinė pagalba beveik nesirūpinama. Vartotojiška ir susvetimėjusi visuomenė laidotuves ir šermentis maksimaliai sau „palengvina“. Ji persmelkta materializmo ir hedonizmo, todėl ir laidotuvėse puikuojamasi turto galia (prašmatnumas, brangūs paminklai). Sąmoningas maldingumas labai sumenkės.

Iš teigiamų reiškinių pabrėžtini per laidotuves mažėjantis girtavimas, kapų lankymas ir neišnykstanti pareiga palydėti mirusįjį.

Išvados

Suirus sociumui, kylant gerovei ir braunantis svetimoms

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pakto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Blandokienė

Administratorius — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkešis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 70th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviškas sutvarkęs dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami abiejuose punktuose.
Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
168 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-836-8622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Asta M. Astrauskas, MD

Vaikų gydytoja
naujai prisijungusi prie vienos geriausių pietvakarių pusėje dr. G. Skarpathiotis pediatrinės praktikos. Gydomė ir konsultuojama įvairiais vaikų ligų klausimais.
Palos Pediatrics
708-923-6300
Chicago Pediatrics
773-582-8500

kultūroms, mirimo, šarvojimo ir laidotuvių papročiai, tradicijos bei tvarka pakito. Pasi-davėme tiek Rytų, tiek Vakarų įtakoms savo pačių nenau-dai, tautai patiriant nemažus moralinius nuostolius. Antra vertus, papročiai bei tvarkos modifikacija neišvengiama. Kitas klausimas, kokio laip-

sno ji turėtų būti, kad nepras-tume krikščioniškųjų ver-tybų ir tautinės savasties.
(Artuma, 1999 m., Nr. 10)

• Pavydo tikroji priežastis kartais tokia maža, kad be-melo jos svorio nepadidinsi.

Ir vėl galima užsiprenumeruoti „DRAUGĄ“
papiginta kaina: tik už 65 dol. metams.

JAV naujiesiems skaitytojams — pirmas mėnuo siunčiamas nemokamai.

Mecenatas prašo „DRAUGO“ skaitytojus užprenumeruoti savo vaikams, vaikaičiams, naujai atvykusiems tautiečiams iš Lietuvos.

Papiginimas tęsis iki liepos 1 d.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Tai — Jūsų laikraštis!

AR KOMUNIZMAS YRA GERESNIS UŽ NACIZMĄ?

ZENONAS PRŪSAS

Nacizmas jau praeityje. Nijurnbergo tarptautiniame teisme buvo jo didieji šulai gavo bausmę: kartuves, o mažesnieji turėjo arba eiti į kalinimą, arba pasidaryti juoda darbiais darbininkais. Komunizmas, praeityje išnaikines milijonus nekaltų žmonių, naudodamas nemažiau žiaurias priemones, kaip ir naciai, tebėra gyvas. Tebevaldo didelė Azijos dalį. Rusijoje prezidentas buvo KGB viršininkas, o kiti komunistų šulai, pasisavinę komunistų partijos valdymą, dabar yra milijonieriai. Lietuvoje buvo sovietiniai prokurorai sėdi Seime, kelia triukšmą ir tik laukia naujų Seimo ir prezidento rinkimų, kad galėtų grąžinti Lietuvą į „geruosius laikus“. Didžiąją spaudą valdo sovietiniai propagandistai, kurie Vilniaus universitete indoktrinuoja naująją žurnalistų kartą. Kartais kyla mintis: jei kur nors pasaulyje, visai nuo lietuviškų reikalų atitolęs, mūsų tautietis gautų pluoštą populiariausių Lietuvos dienraščių, ar kartais jie nepagalvotų: o gal Lietuva dar tebėra sovietinė respublika? Tas pats rašymo stilius, panašus turinys, ta pati pagieža ir neapykanta kitaip galvojančioms, kaip ir anais laikais. Landsbergis ir kiti Vakarų galvojimo politikai dargiama nemažiau, negu lietuviai patriotai sovietmečiu.

Pokario laikotarpiu Vakarų Europoje ir Amerikoje vyravo nuomonė, kad, jei komunizmas ir turėjo nukrypimų nuo žmogiskumo, jo visgi negalima lyginti su nacizmu. Ypač komunistams buvo linkę atleisti kairiosios pakraipos politikai ir intelektualai. Pavyzdžiui, Prancūzijoje socialistai turėjo posakį: „pas d'enemies a la gauche“, atseit, mums nėra priešų kairėje, todėl nepulkinė komunistų, nes jie yra kairieji. Garsusis prancūzų filoso-

fas Jean-Paul Sartre jau 1950 m. žinojo apie sovietų koncentracijos stovyklas, bet siūlė tai nutylėti, kad neišgąsdintų Prancūzijos darbininkijos. Mums gyvenant Vokietijos DP stovyklose, per politinius patikrinimus (screenings) nebuvę galima ką nors blogo pasakyti apie komunizmą, nes tuoj būtų įtartas nacių simpatizuotojų ir išmestas iš stovyklos.

Paziūra į komunizmą pradėjo dramatiškai keistis, atidarius žlugusios Sovietų Sąjungos archyvus. Ten rastais dokumentais tyrinėtojai istorikai labiau patikėjo, negu asmeniškais tūkstančių gulagų praeisčių kalinių liudijimais. Vienas šių tyrinėjimų vaisių yra storoka (856 puslapių) knyga: The Black Book of Communism. Crimes, Terror, Repression. Harvard University Press, Cambridge, Mass., London, England 1999 m. Ją parašė 11 Prancūzijos istorikų. Įdomu, kad visi knygos autoriai priklauso liberalų (kairiųjų) sparnui. Keli net yra buvę komunizmo simpatizuotojai. Pagrindinis autorius yra Stéphane Courtois, CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique) tyrimų direktorius. Jis koordinavo kitų autorių parašytus knygos skyrius. Kiti du svarbesni autoriai yra Nicolas Werth, rašęs apie Sovietų Sąjungą, ir Louis Margo-lin, rašęs apie Kiniją ir Kambodiją. Kiek mažesnius įnašus yra padarę Andrzej Paczkowski, Karel Bartošek ir Jean-Louis Pannu. Tarp prisidėjusių prie knygos parašymo dar minimi Sylvain Boulouque, Pascal Fontaine, Remi Kauf-fer, Pierre Rigoule ir Yves Santamaría. Jie visi žinomi istorikai.

Knygoje rašoma apie šiuos kraštus: Sovietų Sąjungą, Lenkiją, Centrinę ir Pietų Europą, Kiniją, Vietnamą, Laos, Kambodiją, Kubą, Afganistaną, Etiopiją, Angolą ir Mozambiką. Europai yra skirta apie du trečdaliai knygos. Kadangi Prancūzijoje ši knyga buvo didelė sensacija ir komerciniai pelninga, ji buvo išversta į anglų kalbą. Vertėjai yra Jonathan Murphy ir Mark Kramer. Sunku tokios apimties knygą susumuoti trumpame straipsnyje, todėl pasitenkinti tik tuo, kas knygoje yra rašoma apie Lietuvą ir kokios yra svarbesnės knygos išvados.

Skyriuje apie Lietuvą minimi 1948 metų „Operacija pavaras“ trėmimai (gegužės 22 ir 23 d.), kuriuos buvo pa-

klivusai ir mano šeima. Tada 36,932 vyrų, moterų ir vaikų buvo išsiųsti į Sibirą 32 ešelonais. Visi buvo pavadinti „banditais, nacionalistais ir šių kategorijų šeimos nariais“.

Po 4 ar 5 savaitių kelionės jie buvo išskirstyti įvairiose komendantūrose rytiniame Sibire ir pristatyti dirbti sunkiose sąlygose medžių kirtimo centruose. Vienas NKVD raportas pastebėjo, kad „lietuvių šeimos, pasiūtos į Krasnojarsko teritoriją, gyvena vietiniam klimatui labai netinkamose sąlygose: kiauri stogai, langai neturi stiklų, nėra baldų ir lovų. Deportuoti miega ant grindų, pasikloję samaną ir šiaudus. Dėl susikimimo ir nebuvo sanitarijų sąlygų siaučia šiltinės ir dizenterijos epidemijos, dažnai išsukiantios mirtį“. Vien tik 1948 metais beveik 50,000 lietuvių buvo išsiųsti kaip „specialiai perkeltieji“, o dar 30,000 buvo išsiųsti į gulagus. Pagal vidaus reikalų ministeriją, 21,259 lietuvių žuvę „pacificacijos operacijose“. Bet, nepaisant įvairaus spaudimo, 1948 metų gale Baltijos respublikose buvo kolektyvizuota tik 4 proc. žemės. Todėl 1949 metais, tarp kovo ir gegužės mėnesio, iš Baltijos respublikų dar buvo deportuota beveik 95,000 žmonių, iš jų 27,084 jaunesni, negu 16 metų, 1,785 mazi vaikai, neturį šeimų, 146 invalidai ir 2,850 ligoti seni žmonės. Raporte Stalinui Sergejui Kruglov juos įvardyti gulage ir laukti, kada jis numirs nuo bado, šalčio, labai sunkių darbo sąlygų ir ligų? Šis klausimas knygoje nėra keliamas. Taip pat, kuris genocidas yra nusikalstamesnis, ar dėl žmogaus ekonominės padėties (klasės), ar dėl jo rasės, ar tautinės kilmės? Kuri mirtis yra baisesnė: dujų kameroje ar nuo bado ir labai sunkių darbų sąlygų, prienant net prie kanibalizmo, kaip yra buvę Kinijos atveju. Ten dėl Mao Tse tungo sukelto žmogijos istorijoje didžiausio 1959-1961 metų badmečio (tarp 20 ir 43 milijonų aukų), kaimiečiai tėvai atiduodavo savo vaikus suvalgyti kaimynams, kad iš jų gautų maistui jų vaikus, ir vėliau vis tiek mirdavo bado. Kaip po tokių pietų jausdavosi tėvai? Courtois, kuris darė pagrindines išvadas, padarė saliamonišką sprendimą: žiaurumu ir nusikalstamumu komunizmas prilygsta nacizmui. Vėliau jis buvo kritikuojamas dėl Holokausto nepripažinimo specialiu atveju, istorijoje neturintiu sau lygaus.

Knygoje irgi yra duotas atsakymas: ar Leninas buvo geras komunistas, o Stalinas blogas? Atsakymas: abu labai tokiu. Ką Leninas pradėjo, tą Stalinas vėliau vykdė. Knyga

nekalta žmogų nušauti, jo nekankinant; ar dar blogiau yra jį uždaryti gulage ir laukti, kada jis numirs nuo bado, šalčio, labai sunkių darbo sąlygų ir ligų? Šis klausimas knygoje nėra keliamas. Taip pat, kuris genocidas yra nusikalstamesnis, ar dėl žmogaus ekonominės padėties (klasės), ar dėl jo rasės, ar tautinės kilmės? Kuri mirtis yra baisesnė: dujų kameroje ar nuo bado ir labai sunkių darbų sąlygų, prienant net prie kanibalizmo, kaip yra buvę Kinijos atveju. Ten dėl Mao Tse tungo sukelto žmogijos istorijoje didžiausio 1959-1961 metų badmečio (tarp 20 ir 43 milijonų aukų), kaimiečiai tėvai atiduodavo savo vaikus suvalgyti kaimynams, kad iš jų gautų maistui jų vaikus, ir vėliau vis tiek mirdavo bado. Kaip po tokių pietų jausdavosi tėvai? Courtois, kuris darė pagrindines išvadas, padarė saliamonišką sprendimą: žiaurumu ir nusikalstamumu komunizmas prilygsta nacizmui. Vėliau jis buvo kritikuojamas dėl Holokausto nepripažinimo specialiu atveju, istorijoje neturintiu sau lygaus.

Knygoje irgi yra duotas atsakymas: ar Leninas buvo geras komunistas, o Stalinas blogas? Atsakymas: abu labai tokiu. Ką Leninas pradėjo, tą Stalinas vėliau vykdė. Knyga

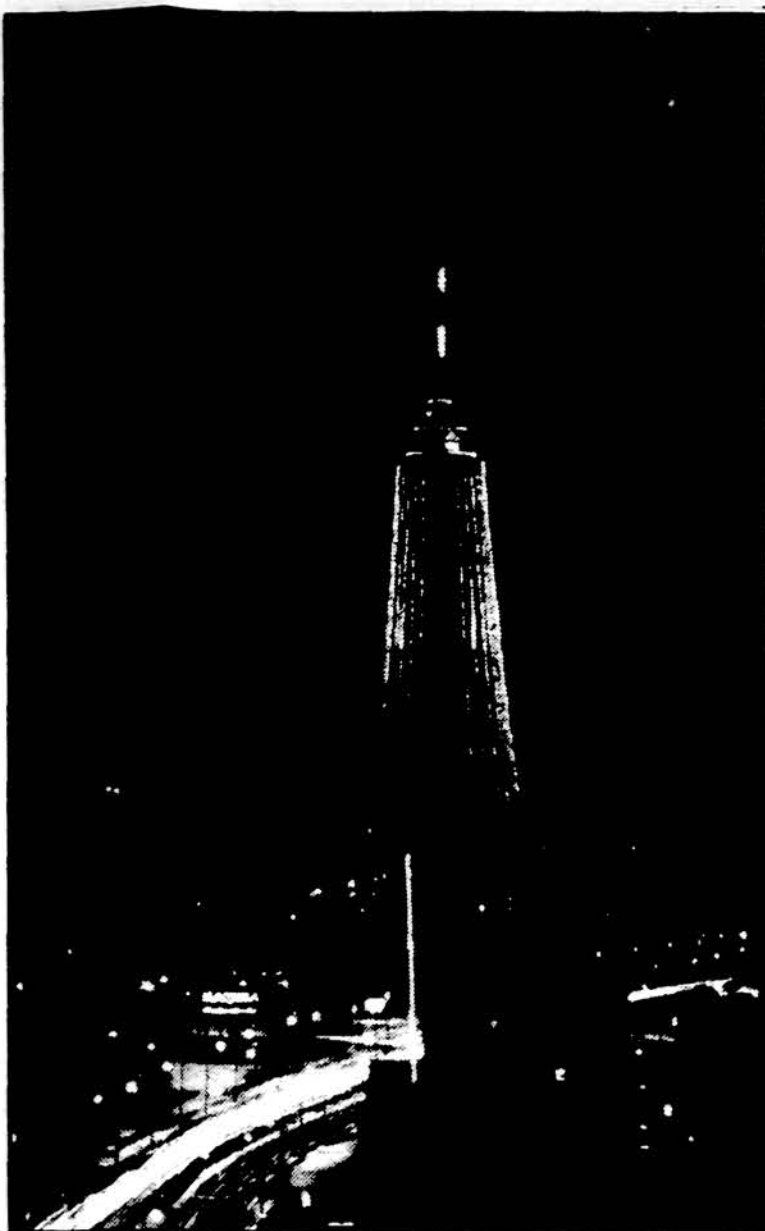
— Motin, didžiulius savo dukra, — pasako kažkas iš medikų po ekspertizės.

Kaune visi bemat sūžino apie šurpą tragediją. Šv. Antano bažnyčioje — du karstai. Greta jų parapijos klebonas Juozas Želvys ir „Saulės“ gimnazijos kapelionas Alfonsas Grauslys. Paskutinis pagerbimas bažnyčioje. Laidotuvių procesija pajuda miesto kapinių Vytauto prospektu link. Diena šalta, pusto poga. Prie kapo duobės būvęs klasės sukletojas dar pasako: — Elenute, aš visą laiką mokiau tave, o dabar tu pamokei mane.

Lietuvos žemėlį priglaudžia dviejų kankinių kūnus. Ne, ne atsitiktinai neparašiau — amžinai priglaudė. Vyresni kauniečiai turbūt gerai prisimena šių kapinių likimą. Čia, prie didingo monumento, stovėjusio tarp savanorių kapų kryželių, Vėlinių ir Visų Šventųjų dienomis rinkdavosi kauniečiai. Jaunimas gausiai lankydavo ir netoliese esantį Elenutės ir Stašės kapą. Juo dviejų išspindingas juodo marmuro paminklas buvo gerai žinomas Kauno gyventojams.

Tuomet, kai lapkričio prieblandoje mirgėdavo tūkstantai žvakelių, žmonės nebyliai reikšdavo protestą prieš tarybinį režimą. Tūkstantinė minia Vėlinių vakarą pajudėdavo miesto centro link. Aplink persigan-dę lakstė saugumo karininkai. Netoliese būdavo sutelkti pilnai apginkluoti kareiviai. Daugelis kauniečių tą vakarą negrįždavo namo. Laisvės alėjoje pasirodydavo po 3-5 metus...

Visa tai miesto valdžiai įgrio. Jie nutarė ištremiti ne tik gyvuosius, bet ir mirusiuosius.

Televizijos bokštas Vilniuje: 1991-aisiais — didžiosios Sausio 13 d. tragedijos vieta, 1999-aisiais — Kaledų eglutė. Nuotr. Eltos

nekalta žmogų nušauti, jo nekankinant; ar dar blogiau yra jį uždaryti gulage ir laukti, kada jis numirs nuo bado, šalčio, labai sunkių darbo sąlygų ir ligų? Šis klausimas knygoje nėra keliamas. Taip pat, kuris genocidas yra nusikalstamesnis, ar dėl žmogaus ekonominės padėties (klasės), ar dėl jo rasės, ar tautinės kilmės? Kuri mirtis yra baisesnė: dujų kameroje ar nuo bado ir labai sunkių darbų sąlygų, prienant net prie kanibalizmo, kaip yra buvę Kinijos atveju. Ten dėl Mao Tse tungo sukelto žmogijos istorijoje didžiausio 1959-1961 metų badmečio (tarp 20 ir 43 milijonų aukų), kaimiečiai tėvai atiduodavo savo vaikus suvalgyti kaimynams, kad iš jų gautų maistui jų vaikus, ir vėliau vis tiek mirdavo bado. Kaip po tokių pietų jausdavosi tėvai? Courtois, kuris darė pagrindines išvadas, padarė saliamonišką sprendimą: žiaurumu ir nusikalstamumu komunizmas prilygsta nacizmui. Vėliau jis buvo kritikuojamas dėl Holokausto nepripažinimo specialiu atveju, istorijoje neturintiu sau lygaus.

Knygoje irgi yra duotas atsakymas: ar Leninas buvo geras komunistas, o Stalinas blogas? Atsakymas: abu labai tokiu. Ką Leninas pradėjo, tą Stalinas vėliau vykdė. Knyga

taip pat bando atsakyti į klausimus: kodėl komunizmas atsirado ir kodėl jis buvo žiaurus? Aiškių atsakymų nebuvo rasta. Gal tai yra daugiau sociologų ir psichologų-psichiatrų, o ne istorikų sritys.

Šią knygą reikia laikyti kapitaliniu veikalu. Iki šiol buvo knygų apie komunizmą individualiuose kraštuose, bet nebuvo visų kraštų komunizmas nagrinėjamas toje patioje knygoje. Ją verta perskaityti. Nereikia jos pirkti (37.50 dol.): galima pasiskolinti iš vietinio miesto bibliotekos. Šią knygą ypač turėtų perskaityti tie, kurie rengiasi tarptautiniam komunizmo teismui.

• Lietuvos darbininkų sąjungos (LDS) Mokytojų federacija pareiškė nepasitikišimą vyriausybės švietimo politiką, papildomo ugdymo pamokų mažinimo švietimo įstatuose. Federacija savaitgalį priėmė nutarimą, kuriame reikalauja nemazinti papildomo ugdymo pamokų, nedidinti mokesčio už vaikų išlaikymą lopšeliuose-darželiuose, vadovėliais mokinius aprūpinti nemokamai. LDS Mokytojų federacijos susitikime buvo nutarta skubiai organizuoti mokinių ir tėvų apklausą, ar jie sutinka su tuo, kad būtų mažinamos papildomo ugdymo pamokos.

1957 metų rudenį Elenos Spirgevičiūtės, Stašės Žukaitės ir mūsų tėvo palaikai perkelti iš tuometinio Lenino prospektą į Eilgių kapinių kalnelį.

Tragiškai žuvo gindamos mergaitės garbę 1944 sausio 3 ir palikdamos nepamirštamą didžių lietuvių pavyzdį savo tautai. Jums — kankinių vainikas, mums — tautos garbė — tokie žodžiai iškalti jų paminkle.

Dažnai, peržvelgdamas išsaugotą archyvinę medžiagą, bandau įvertinti to meto Kauno visuomenės poziciją į šias dvi prasmingas mirtis.

1944 m. sausio 12 d. Kauno laikraštyje „Ateitis“ nekrologas su merginų nuotraukomis baigiasi tokiais žodžiais:

„Jų tragiška mirtis ir jos aplinkybės ilgai bus pavyzdžiui mūsų moterims kilnaus moteriško būdo, tvirtos ir valingo bei aiškaus nusistatymo, didžio lietuvių moters garbės pajautimo; tai pavyzdys, kuris primins, kaip lietuvių moteris moka ginti savo garbę.“

Tėbūnie toms garbingoms lietuvišioms mergaitėms lengva Tėviškės žemėlį!

Išlikę daug įvairių, nuo laiko pageltusių dokumentų, aiškiai bylojanti su kokių dmesiu emėsi paminklą statyti tam reikalui įsteigtas komitetas. Turint omenyje, kad tai įvyko karo dienomis, jau artėjant kitiems okupantams, paminklo pastatymas buvo tikrai nelengvas dalykas. Tam ir buvo sudarytas minėtas paminklui statyti komitetas. Daug pastangų padėjo šviesios atminties Šv. Antano bažnyčios klebonas Juozas Želvys ir taurus žmogus, sunkiu momentu daug padėjęs

Danutė Bindokienė

Tikėjime, kad tai neliks vien simboliu

Šiuo metu maldos savaitė už krikščionių vienybę (pradedanti sausio 18, baigiasi šiandien, sausio 25 d.) jau prie pabaigos. Tai nėra kokia naujovė, nes Katalikų Bažnyčia nuolat šią intenciją prisimena Mišiose, o ypač įvairių didžiųjų švenčių metu. Tačiau labai dažnai krikščionių vienybės sąvoka yra tarytum labiau simbolinė negu reali, ne tik eiliniams katalikui, bet ir didžiajai dvasininkijos daliai. Kai kuriuose sluoksniuose tebevyrauja įsitikinimas, kad „vienybė būsimi tik tuomet, kai visi krikščionys priklausys Katalikų Bažnyčiai, nes tik taip bus pasiektas Kristaus Evangelijoje minima „viena avidė ir vienas ganytojas“.

Vis tik suartėjimo ženklai, ypač ekumeninės pamaldos, įjungiant pravoslavų, evangelikų liuteronų ir katalikų dvasininkus, jau kur ne kur vykio nuo pat šio šimtmečio pradžios. Jos ypač sudažnėjo nuo Vatikano II susirinkimo, stengiantis ieškoti, kas visus krikščionis jungia, ne kas skiria. O tas Didysis Jungėjas yra Kristus.

Maldos oktavą tarp sausio 18 ir 25 d. už krikščionių vienybę 1908 m. pasiūlė anglikonas kunigas Paul Watson. Pradžioje šis pasiūlymas tvirtinai atgarsiavo tarp Protestantų ir Stačiatikių Bažnyčių, ilgainiui išsivystė į Pasaulinės Bažnyčių Tarybos sąjūdį. Nuo 1966 m. ši savaitė, skaitinti vienybę tarp krikščionių, rengiama kartu su Popiežine taryba.

Kaip žinome, praėjusių metų spalio 31 d. Vokietijoje, Augsburgėje, buvo katalikų ir liuteronų pasirašytas labai svarbus dokumentas-įteisinimo deklaracija, kuriuo atšaukiami XVI a. paskelbti „abipusiai praeikimai ir pasmerkimai“, prasidėję, kai įvyko skilimas tarp katalikų dėl Martyno Liuterio paskelbtų protestų punktų. Tai buvo Reformacijos pradžia. Atsisakymas tarp šių krikščionių bendruomenių tūpti ne vieną šimtmetį, iki minėtosios deklaracijos pasirašymo, žengusio reikšmingą žingsnį į suartėjimą.

Kadangi 2000-ieji paskelbti Jubiliejiniais Kristaus metais, maldos už krikščionių vienybę savaitė turėjo — arba bent privalejo turėti — ypatingą prasmę, tačiau nebuvo girdėti, kad daug kur vyktų iškilmingosios pamaldos. Tiesa, o tai jau geras ženklas, Lietuvoje sausio 23 d. beveik kiekvie-

name didesniame mieste buvo ekumeninės pamaldos už krikščionių vienybę. Po „Įteisinimo deklaracijos“ pasirašymo Lietuvos teologai sukūrė lietuvišką terminą krikščionių bendruomenių asmenims: atsisakiusieji broliai. Tai jau nemažas skirtumas nuo „eretikų, bambizų“ ar kitokių pažeminančių vardų...

Nuo Kristaus Bažnyčios įsteigimo praėjo du tūkstantai metų. Per tą laiką krikščionys, tos Bažnyčios nariai, patyrė daug persekiojimų, kančių, diskriminacijos, kuri iš esmės nepasibaigė iki dabar. Tačiau nemažiau žalos padarė ir nuolat kylantys nesutarimai, nuomonių skirtumai, kaip interpretuoti Jėzuso Kristaus Evangeliją, kaip geriausiai vykdyti jos mokslą. Del to krikščioniškoji bendruomenė suskilo į daug skirtingų dalių dar ir prieš Liuterio Reformacijos pradžią (vienų pirmųjų atskilusių buvo stačiatikiai). Šio šimtmečio pabaigos popiežiai, ypač Jonas XXIII ir dabar Jonas Paulius II, dėjo (ir tebėda) daug pastangų užlyginti tas spragas, vesti Kristaus mokslo seklus į visų krikščionių vienybę.

Tai nereiškia, kad tos pastangos kažkokių būdu suvienodins visas krikščioniškas bendruomenes (kiekviena, be abejo, norėtų, kad visos kitos išjungtų tik į jos gretas). To negalima ir norėti, ir tikėtis. Iš esmės siekiama tarpusavio susiklausymo, vieni kitų supratimo, bendroms jėgoms ir maldomis siekiant išganyti ir Kristaus Evangelijos tiesų igyvendinimo. O, svarbiausia, atsikratyti bet kokių diskriminacijos, smerkimo, neapykantos, pažeminimo ar pajukos liekanų. Tai būtų tikrai prasminga dovana Kristaus Bažnyčiai, švenčiančiai savo įsteigimo 2000 metų jubiliejų.

Čia svarbu įvertinti, kad ir Amerikos lietuvių ypatingu būdu pažymėjo Kristaus Gimimo jubiliejų dūktant metį: JAV LB Krašto valdyba išleido labai gražų kalėdorių 2000-iesiems metams. Kiekvienas mėnuo papuoštas vis kito lietuviško telkinio parapijos bažnyčios nuotrauka, o kiekviena diena pažymėta svarbiomis sukaitymis, vardais ir kitais, vertais prisiminti, faktais. Kalėdorių spausdino „Draugo“ spaustuve, tad iš to galima spręsti, kad jis puošnės ir gražiai išleistas. Sveikiname JAV LB Krašto valdybą už šį prasmingą sumanymą!

mūsų šeimai — verslininkas Katilius. Abu vėliau patyrė Stalino gulagų kancias.

Paminklo šoniniame akmenyje iškalti žodžiai: „Iniciatyva ir tekstai paminklui statyti komiteto. Projekto autoriai dail. Krasauskas ir inž. Civiškas. Technškai išpildė Jakavičius“.

Meistras Jakavičius pažadą ištesė; 1944 m. spalio mėn. senosiose miesto kapinėse iškylo didingas monumentas.

Tame pačiame „Ateities“ laikraščio nekrologe rašoma: „...Del visų tų savo privalumų E. Spirgevičiūtė buvo mylima savo mokytojų, mokslo draugų ir artimųjų. Ji paliko savo dienoraštį, iš kurio atsispindi jos tikrai kilni siela ir rimtos pažūros į gyvenimą...“

Šis intymus moksleiviškas dienoraštis, rašytas nuo 1940 m. spalio 12 d. iki 1942 m. gegužės 25 d. — tai beveik paauglės visiškai atviras pokalbis su savimi, skirtas tik sau, todėl nesuvaržytas.

Dabar galime stebėtis, tikėti ar netikėti, bet susidaro įspūdis, kad ji pati išpranašavo savo likimą. Bet tai tegu atskleidžia šio dienoraščio eilutes...

Vargu, ar buvo įmanoma numatyti, kad tuoj po sesers mirties jos dienoraštis irgi patirs savus kančių kelius, mokyklinis sąsiuvinis bus įkalintas tarybinio saugumo archyvuose. Įsidėmėtina, kad tai įvyko žymiai anksčiau, nei banditas A. Čeponis tapo... „Sovietų Sąjungos didvyriu“!

(Bus daugiau)

COMMUNISM

MIRTIS ATĖJO IŠ MURAVOS

ČESLOVAS SPIRGEVIČIUS

Nr.2 (Tęsinys)

— Elenute, ar mus nužudys? — klausia motina. — Ne, jūs gyvensite, bet aš mirsiu, — atsako. Ji ilgai tiri, o mus, pasileikantius gyventi. Atsisveikina kryžiaus ženklų. Jos veidas toks ramus. Tėvai pasakojo, kad tą akimirą virš jos galvos matė aurą. Tarpduryje pasirodė jaunuolis išsidraikusiasiais plaukais — „Saškos“ — galva. Pasigirsta įsakmus kriokimas: „Ateik“. Po kelių sekundžių — šovio garsas. Tarpduryje dar vyk pasirodo jo galva ir ranka su grana.

— Dvi valandas nejudėt iš vietos, nes mesiu grana.

Grobis jau sudėtas į maišus. „Svečiai“ aiškiai skuba, nervinasi, pyksta.

...tolimaisias kambariukas. Ant kušetės pamatau aukštelininką Elenutę. Šauta kiek žemiau dešiniojos akies. Sienoje kruvina kulkos žymė. Kūnas dar šiltas. Dešinė ranka apdeginta paraku. Tikriausiai ji norėjo paskutinią kartą persitegti. Kambarielyje trošku nuo parako degėsių kvapo. To kvapo jau niekad nepamiršiu. Kaimynų kieme jau sustingęs Stašės kūnas: jai pataikė tiesiai į koją, o paskui dar iššovė į galvą.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VISI KVIEČIAM I EUCHARISTINĮ KONGRESĄ

Visus užsienyje gyvenančius lietuvius norime pakviesti atvykti į Eucharistinį kongresą. 2000 m. birželio 1-4 d. Kaune vyksiantis Lietuvos II Eucharistinis kongresas (LEK) bus Jubiliejinių metų šventimo Lietuvos Bažnyčioje svarbiausias įvykis. Tikriausiai kai kurie iš jūsų prisimena 1934 m. Kaune vykusį Pirmąjį Eucharistinį kongresą. Tai buvo visos mūsų tautos šventė, pakelusi ir sustiprinsianti tikinčiųjų miniai I Eucharistiniame kongrese Lietuva buvo paaugusi. Šv. Jėzaus širdis.

2000 m. švęsdami Lietuvos II Eucharistinį kongresą ne tik atkursime sovietmečiu nutrauktą Eucharistinį kongresų tradiciją, bet ir drauge su Visuotine Bažnyčia švęsim ypatingos Dievo malonės metų — Didįjį krikščionybės jubiliejų. Jubilėjaus metais drauge yra ir Eucharistijos metai. Tikimės, kad ateinančiais metais Viešpats mus apgaus savo globa bei palaima.

Lietuvos Vyskų konferencija paskyrė LEK organizacinio komiteto pirmininku arkivysk. S. Tamkevičių, SJ, vicepirmininku vysk. R. Norvilą ir koordinatore s. R. Budvytę, SSC. Nuo 1999 m. birželio dirbantis LEK organizacinis komitetas skatina tikinčiuosius nuoširdžiai ir uoliai rengtis Kongresui bei kuo daugiau jame dalyvauti. Tikimės, kad lietuviai gyvenantys užsienyje taip pat aktyviai įsitrauks į Eucharistinio kongreso šventę Kaune. Lietuvos II Eucharistinio kongreso tema — „Jėzus — tikroji Gyvenimo Duona“. Rengiamiesi Kongresui bei jį švęsdami siekiame trijų pagrindinių tikslų — užmegzti ir pagilinti asmeninį ryšį su Jėzumi, atnaujinti pagarbą Eucharistiniam Jėzui bei atgaivinti bendruomeninį Eucharistijos šventimą.

Kongresas bus atidaromas 2000 m. birželio 1 d. vigilijos šventimu. Birželio 2-oji —

penktadienis skirta Viešpaties vynuogyno darbininkams — dvasininkams, pašvęstojo gyvenimo asmenims ir aktyviai Bažnyčioje besidariusiems pasauliečiams; šeštadienis skirtas vaikams ir jauniui; sekmadienis — šeimoms ir parapijoms.

Rengiant Eucharistinį kongresą tenka apimti įvairias sritis. Jau veikia aštuonios darbo grupės, atsakingos už programos sudarymą, informaciją ir leidybą, katechezę, meninį kongreso apipavidalinimą, svečių priėmimą, finansavimą, techninius klausimus bei ryšius su miesto valdžia palaikymą. Manome, kad šiuo metu itin svarbi žmonių katechizacija Eucharistijos tema. Jai skiriame daugiausia jėgų ir laiko, nes šventi Eucharistinį kongresą — tai protu bei širdimi priimti nukryžiuotą ir prisikėlusį Kristų Eucharistijoje, kuris vienintelis pajėgus iš esmės perkeisti ir atnaujinti mūsų gyvenimą.

Lietuvos II Eucharistinis kongresas jau turi oficialų ženklą. Išleista Kongreso malda, rengiamas giesmynėlis, katechetiniai bei teologiniai straipsniai apie Eucharistiją. Visą pasirėngimo Eucharistiniam kongresui medžiagą galima rasti „Internet“ www.lcn.lt/Eucharistija2000. Ji nuolat atnaujinama ir papildoma.

Šio itin svarbaus ir reikšmingo visai Lietuvos Bažnyčiai renginio organizavimui reikia nemažai lėšų. Maloniai prašome Jus, mieli Tautiečiai, savo malda bei dosnia auka prisidėti prie pasirėngimo Lietuvos II Eucharistiniame kongresui — Per Lietuvos katalikų religinės šalpos fondą, 351 Highland Boulevard, Brooklyn, New York 11207.

Arkivysk. Sigitas
Tamkevičius
Organizacinio komiteto
pirmininkas

SEKTOS NETURI DRUMSTI ŽMONIŲ GYVENIMO

„Netikiai, kad sektantiškas fanatizmas galėtų žavėti dvidešimt pirmojo amžiaus žmogų“. Tokią viltį neseniai kalbėdamas apie sektas per Lietuvos radiją pareiškė Kauno arkivysk. metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Jo Ekselencija priminė, kad su nepriklausomybe Lietuvoje buvo atgauta ir tikėjimo laisvė — didžiulė Dievo dovana. Toji laisvė atkėlė vartus ir sektoms. Sektos dažnai turi gerą materialinį pagrindą. Iš savo sekėjų jos reikalauja vadinamųjų dešimtinių, ir tai sudaro didelį kapitalą. Jis naudojamas sektos veiklai plėsti. Jei Katalikų Bažnyčia iš savo narių gautų net ne dešimtinę, bet kokius tris ar penkis procentus nuo jų pajamų, tai, sako arkivyskupas, mes turėtume tokį fondą, kuris leistų kurti ir privačias katalikiškas mokyklas, ir plačiai išplėtoti misijinę veiklą.

Kita sektų plitimo priežastis, pasak S. Tamkevičiaus, — aktyvi pačių sektos narių veikla. Žmogus gali būti pats įsitikinęs savo sektos teisumu, gali būti psichologiškai apdorotas ir tiesiog fanatiškai siekti

ti sektos plitimo. Juk stengiamasi įdiegti mintį esą žmogus amžinai pražus, jeigu jis nelaimės sektai vieno ar dešimties narių.

Lietuvoje, ypač tarp studentų, sakė arkivyskupas, pastaroju metu labai aktyviai veikia vadinamieji munistai. Muno įkurta sekta oficialiai vadinama Suvienijimo bažnyčia. Jos nariai, vengdami prisistatyti Muno pasekėjais, pradedant įvairiausių organizacijų vardais, pavyzdžiui, Šeimų federacija „Už taiką“, Moterų federacija „Už taiką“ ir pan. Munistai Lietuvoje organizuoja įvairias tarptautines konferencijas, apgaules būdu jiems kartą net yra pavykę gauti valstybės paramą.

Munistai apgaudinėja žmones, apgaudusius siunčia į JAV ar kitas valstybes „smeigėnų plovimo“ procedūras, po kurių tampama klusniais sektos nariais. Apie psichologinį žmonių apdorojimą, pareizę arkivyskupas, liudija masinių munistų vedybų faktas. Stadionuose sutuokiami tokstanciai visiškai vienas kito nepažįstančių žmonių, kurių poras sudaro pats Mu-

Kristaus Kūno ir Kraujo akivaizdė.

APIE TĖVĄ PIJŲ

1999 m. gegužės 2 d. popiežius Jonas Paulius II palaimintuoju paskelbė Tėvą Pijų iš Pietreltinos — italų kapuciną Francesco Forgione, kurio šventumo garas, dar jam gyvam esant, buvo plačiai pasklidęs po pasaulį. Beatifikacijos iškilnių metu šventasis Tėvas pavadino Tėvą Pijų „kukliu kapcinu vienuoliu, žavėjusiu pasaulį savo gyvenimu, atiduotu malda ir savo brolių bei seserų išklusymui“. Tėvas Pijus buvo žinomas, kaip klausyklos apaštalas, turėjęs dovaną skaityti kitų sąžines. Daugelis, pas jį atlikę išpažintį, pakeisdavo savo gyvenimą. Visus stebino ir jam skirti išmėginimai, ypač dėl jo stigmų. Tėvas Pijus mirė 1968 m., sulaukęs 81 m. amžiaus.

1954 m. buvo išleista „Draugo“ buvusio vyr. redaktoriaus ir moderatoriaus, kun. prof. V. Rimšelio, MIC, parašyta knyga — „Tėvas Pijus“. Neseniai kun. Rimšelis pasakojo, kad prieš keturiasdešimt metų tikrai buvo didelis susidomėjimas stigmatiku vienuoliu. „Buvo daug apie jį kalbama. Tai buvo naujas dalykas — stigmata. Daug Italijoje rašė apie jį (Tėv. Pijų). Kai kurios buvo neteisingos knygos, — rašė žmonės, netikintys, nieko nenusimanantys apie religiją. Tada dėsčiau seminarijoje... studentams apie tai pasakojau. Buvo didelis susidomėjimas. Studentams viskas (apie Tėv. Pijų) buvo idomu, ypač apie piktąsias dvasias, kurios Tėv. Pijų vargino, persekiojo. Žmonės dabar piktosios dvasios nepripažįsta, o šv. Rašte, — ten daugybė apie piktąją dvasią parašyta“. Paklaustas, kaip jis apibūdintų Tėv. Pijų, kun. Rimšelis taip atsakė: „Tėvas Pijus — tai Dievo išrinktas žmogus, kuris vis panašėjo į Jėzų Kristų (su penkiomis žaizdomis). Jis Kris-

taus gyvenimą gyveno. Tai mums ženklas pasaulyje, kad Kristus yra gyvas“.

„Dvasinės mintys“
(ištrauka iš kun. V. Rimšelio,
MIC knygos „Tėvas Pijus“)

Susitikdamas kasdien su daugybe visokių profesijų žmonių, Tėvas Pijus, kalbėdamas apie dvasinius dalykus, duoda jiems įvairių patarimų. Iš tų patarimų čia paduodame kai kurias įdomesnes mintis.

• Siekiami mokslų, mes Dievo ieškome, o apmąstinędami, Dievą surandame.

• Krikščioniškasis gyvenimas yra nuolatinė kova prieš save patį, ir jo grožis išryškėja tik kentėjimų kainos dėka.

• Kai bijotės padaryti nuodėmę, tol jos ir nepadarysite.

• Per didelę baimę mažina mumyse meilę, per didelį pasitikėjimą klaido mums, kad nepamatytume baimę keliančių pavojų, kuriuos mes tikrai turime sutikti. Meilė siekia mylimo daikto ir ji yra akla savo žingsniuose, ji nemato. Šventoji baimė meilę apšviečia.

Sv. Mišų metu, kai sulaužytos konsekruotos oetijos dalis pasiekia Kristaus Kraują.

nas, teigiantis, esą tokiu būdu išvalomas sugadintas žmonių kraujas. Mums save laiko dievu, pabaigiančiu tai, ko žemėje nepadaręs Jėzus Kristus.

Munas yra ne kartą teistas už kriminalinius nusikaltimus. Suvienijimo bažnyčia pripažinta ardomąja sekta, ir daugelyje valstybių, pvz., Vokietijoje, Austrijoje, Ispanijoje, jos veikla oficialiai uždrausta.

Kaip atsvara sektoms arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

• Budami ramūs ir kantrūs, mes atrasime save pačius, savo sielą ir su ja Dievą.

• Velnias turi į mūsų sielą tik vienas įėjimo duris — mūsų valią. Nėra jam slaptųjų durų. Nėra nuodėmės, kol nėra laisvos valios sutikimo. Jeigu valia kokiame nors įvykyje neturėjo įėjusi savo dalies, tai ten ir nebuvo nuodėmės, bet tik žmogiška silpnybė.

• Jeigu pastebėjote, pūtietis metu kviečių varpos vienos yra išdidžiai tiesios, o kitos šalia jų sulinkusios ir nusvirusios. Paėmę į rankas šias nusvirusias, pamatysite, kad jos pilnos grūdų, o anos išsikelusios yra tuščios. Iš čia galima pasimokyti, kad puikybė reiškia sielos tuštumą.

• Nusizėminimas yra tiesa ir tiesa yra nusizėminimas.

• Visos maldos yra geros, jeigu jos yra atliktos gera valia ir intencija. Malda turi būti ištverminga, nes ištvermingumas parodo mūsų tikėjimą.

• Dievas sielą pripildo saviimi, kai siela save ištuština nuo visų kitų daiktų.

• Kiekviena melagystė yra velnio duktė.

• Malda yra mūsų geriausias ginklas, kokį mes tik galime turėti; ji yra raktas, kuriuo atidarome Dievo širdį.

• Prasizengti prieš artimo meilę reiškia pažeisti Dievą Jo akies lėlytėje.

• Kur nėra paklusnumo, ten nėra dorybės; kur nėra dorybės, ten nėra gero; kur nėra gero, ten nėra meilės; kur nėra meilės, ten nėra Dievo; ir kur nėra Dievo, ten nėra nė dangaus.

• Nuolankumas ir gyvenimo tyrumas yra tarsi sparnai, kurie mus pakelia iki Dievo aukštybių ir beveik mus sudivina. Atsiminkime, kad piktadarys, kuris gėdiasi piktadaryti, yra artiau Dievo, kaip kilnis žmogus, kuris gėdiasi gera daryti.

• Mūsų kūnas yra kaip asilas, kurį mes turime mušti, bet ne per daug, nes kitaip jis parkris ir daugiau mūsų neneš.

• Kartą, aiškindamas dvasinio gyvenimo privalumus, Tėvas Pijus taip kalbėjo:

— Dvasiniame gyvenime juo daugiau skubi ir bėgi, tai juo mažiau nuvargsti. Ir pagal tai, kiek mes stengiamės ir leidžiame Kristui gyventi mumyse ir kiek mes apsimariname, esame šiame pasaulyje laimingi ir turimą ramybę, kuri yra amžinosios laimės įžanga.

Kažkas Tėvui Pijui pasiskundė, kad yra labai nusiminęs dėl nuodėmių, kurias savo gyvenime yra padaręs. Stigmatikas atsakė:

— Tai, ką Jūs jaučiate, yra puikybė. Tai nėra tikroji atgaila. Tą jausmą įtaigoja piktotoji dvasia.

— Bet, Tėve, kaip galima atskirti, kas eina iš širdies ir iš Dievo, o kas iš piktosios dvasios, — šis paklausė.

— Jūs tai atskirsite, — atsakė Tėvas Pijus, — visad iš to, kad Dievo dvasia yra taikos ir ramybės dvasia, net ir sunkios nuodėmės būklėje. Ji padaro, kad mes jaučiame ramų gailestį, kad esame nusizėminę ir pasitiki. Ir tai priklauso ypatingai Dievo gailestingumui. Piktotoji dvasia kaip tik priešingai mus jaudina ir erzina, stumia į nusivylimą ir siekia, kad gailestio metu mes pajustumė piktumą prieš mus pačius, kai tuo tarpu, artimo meilė yra pirmiausia sau paties. Jeigu kai kurios mintys audringai jaudina, tai jos neina iš Dievo, kuris, būdamas taikos ir ramybės dvasia, siunčia sielai ramybę.

„Drauge“ dar galima įsigyti šios knygos ribotą skaičių).

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšas
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTVUVUS, SILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VĖSINTUVUS.**
H.DECKYUS
TEL. 773-585-8824

**Parduodama Toyota Corolla
'92 m., pravažiavusi 125,000.
Gerame stovyje. Kaina \$3,000.
Kvisti Onutę arba palikti žinutę
708-301-3798.**

**SUNIOKOTAS
ŠV. ANTANO
BAŽNYČIOS KERTINIS
AKMUO**

Sausio 16 d. įvykusiame lietuvių tikinčiųjų susirinkime Cicerioje dalyvavęs vienas iš Šv. Antano bažnyčios statytojų palikuonių — Albertas Lukšta atkreipė mūsų tautiečių dėmesį į šią bažnyčios kertiniame akmenyje buvusių žodžių ištyrinimą.

Po šio susirinkimo R. Lukšta nuvedė grupelę žmonių į tą vietą ir konkrečiai parodė bei papasakojo klebono inkriminuojančių dalykų.

Buvo galima akivaizdžiai matyti, jog iš to akmens pranyko anglų kalba parašyti žodžiai. Koks ten buvo tekstas tuo tarpu tiksliai nežinoma, bet, kiek atsimenu, išpaustas užrašas — „Lithuanian R. Catholic Church“. 50-tos Avenue esančioje akmens pusėje paliktas tik išpaustas kryžius ir data 1925.

Tačiau 15-tos Street (į dešinę nuo pagrindinio įėjimo į bažnyčią) pusėje tame akmenyje dar matomi užrašai lotynų ir lietuvių kalba. Lotyniškai parašyta „R.C. Ecclesia Sancti Antonii, viduryje kryželis ir apačioje — „Lietuvių R. Katalikų Dievo Namai. AD 1925“.

Kaip atrodo, ir šiuos užrašus bandyta užtepti (vietomis yra šviesesnės žymės), tačiau, galima manyti, kad „meistras“, pritrūko cemento.

R. Lukšta pasakojo (su juo kalbėta ne tik sekmadienį, bet

GREIT PARUODA

**RE/MAX
REALTORS**
(773) 590-0205
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veitui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaide

Home Health Care Inc.
Agency
ieško 3 moterų ir 2 vyrų prižiūrėti
vyr. amž. žmones. Reikalinga
anglų k. kantrybė, atjautimas,
vairuotojo leidimas ir patirtis.
Skambinti Phil.
tel. 414-763-2615.

**Reikalinga moteris,
kalbanti angliskai, prižiūrėti
vyr. amžiaus žmogų.**
Tel. 262-653-9544 arba
262-605-0537.

ir pirmadienį), jog šį suniokotą jis pastebėjo 1999 m. kovo mėnesį. Tai pamatęs, jis tuoj nuėjo pas kleboną ir apie tai jam pranešė, tačiau kun. J. Kastigar neparodė jokio susijaudinimo ar nusistebėjimo. Jis tik porą kartų ramiai pakartojo: „Kas tai galėjo padaryti?“

Todėl R. Lukšta mano, kad šis darbas buvo atliktas su klebono žinia, nes priešingu atveju tuoj pat būtų pranešta policijai, ieškota nusikaltėlio, paskelbta parapijos biuletenyje, pagarsinta amerikiečių spaudoje bei televizijoje. Tai buvo padarytas didelis nusikaltimas, ne vien tik bažnyčios, bet ir istorinių, bažnyčios statytojų požiūriu.

Reikia manyti, jog Šv. Antano parapijos lietuvių komitetas tuoj pat pradės šio nusikaltimo tyrimus, o nusikaltėlio turbūt toli nereikės ieškoti.

E. Šulaitis

• **Kaunas.** Lapkričio 29-30 d. Kauno arkivyskupijos Katedrikos centre tikybos mokytojai dalijosi mintimis apie tikėjimo tiesų svarbą doriškai ugdam mokslivius per pamokas. Seminaro tikslas — padėti tikybos mokytojui suvokti dėstomo dalyko aktualumą ugdam asmenybę, perteikti gerąją dėstymo patirtį, pajauvinti tikybos dėstymą taikant naujus metodus ir formas, skatinti pačių mokytojų dvasinį augimą per maldą ir religinę patirtį.

Į VILNIŲ

Iš Čikagos ir atgal **\$450**
Iš New Yorko ir atgal **\$400**

iki kovo 31 d. Plius mokesčiai.

FINNAIR ir kitomis oro linijomis.
Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų.

Prašykite mūsų 2000 metų
lankstinuko.

VYTIS TRAVEL

40-24 — 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-MAIL:
VYTTOURS@EARTHLINK.NET
WEB. SITE: VYTIS TOURS.COM

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

TRYS SENSACIJOS

Pasmerkto Hitlerio nacizmui, kuris nužudė 6,000,000 žmonių, tarptautinis teismas Nijūrenberge buvo suauktas nūdelsiant!

O komunizmas žmonių nužudė net 17 kartų daugiau, negu naciai, tačiau Stalino komunizmui pasmerkto tarptautinį teismą šaukti vis delsimas. Juk nuo Stalino mirties jau praslinko net 47 metai! Kaip aiškiai čia matome: yra „kazkas“ suinteresuotas komunizmo kriminalą paskandinti užmarštyje...

Pirmoji sensacija: komunizmui pasmerkto šaukimas tarptautinis teismas šių metų birželio mėnesio 12 dieną!

Antroji sensacija: Kur tas teismas įvyks? Jis įvyks Lietuvos sostinėje Vilniuje! Šiame teisme dalyvauti pasizadėjo šios valstybės: Albanija, Belgija, Bulgarija, Estija, JAV-ės, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Prancūzija, Rusija, Slovakija, Švedija, Ukraina, Vokietija.

Isidėmetina: šių valstybių tarpe nematome Izraelio.

Trečioji sensacija: Šiam teismui talkinti yra sudaryta patarėjų komisija iš 10 asmenų, gyvenančių plačiame pasaulyje. Šios komisijos sudėtyje matome Floridos St. Peterburgo lietuvių klubo narį, rašinietį, dr. Kazį Ambrozaitį! Mes, petersburgiečiai, jam nuosirdžiai linkime sėkmės!

Kun. dr. E. Gerulis
S. Pasadena, FL

PAKVIPO AR NEPAKVIPO

Sausio 21 d., penktadienį, „Draugo“ išspausdinto straipsnio „apie Cicero lietuvių kovas su parapijos klebonu dėl jų parapijinių teisių — „Kovoti reikia ir dėl lietuvių“ — faktas nusiustame mano tekste buvo taip parašyta: „vakarinio Čikagos priemiesčio Cicero lietuvių telkinyje užvirė nauja kova. Ne tokio masto kaip Lietuvoje dėl nepriklausomybės, čia „paraku nepakvipo laukai...“ Tačiau „Draugo“ rinkėjai ir korektoriai turbūt žinojo kitaip. Jie surinko ir išspausdino „...Čia paraku pakvipo laukai...“ Nesiginčysiu. Jiems Cicero arčiau, šio telkinio lietuvių jie gerai pažįsta.

Bronius Nainys
Lemont, IL

DĖKUI!

Gerbiami mieli tautiečiai, nuosirdžiai dėkoju už sveikinimus ir linkejimus mano ju-biliejiaus proga.

Aldonai ir Jonui Čingoms iš Los Angeles ačiū už paramą mūsų katalikiškiems savaitraščiams.

Nuosirdžiai Jūsų
Prof. Zigmas Zinkevičius
Vilnius

EŽIO DYGLIAI

Ačiū A. Paulauskui už galimybę skaityti jo atsakymą dr. J. Valaičiui „Lietuvos rytu“ 8 m. sausio 7 d.

Stebiuosi, kad ir jis moka skleisti dezinformaciją ir tampyti kantrybę, kaip ir bolševikmečio metais, bet, ačiū Dievui, dabar ne tie laikai ir mes ne jo teritorijoje. Ar tik viena partija ir keli žmonės kalti? Faktai patys kalba už save. Kur dingo, kad ir skurdas, kolchozų ūkio padargai, telefono vielų, antkapių, urnų varis, net Kauno geležinkelio stoties platformos geležis, smulkūs doleriai iš pašto laišku, apie 250 paliktų žvejų ir prekybinių laivų (o vis tik jų tarpe buvo ir gerų), iš užsienio paskolinti pinigai, į užsienį išvežti doleriai, išieškoti pagrindinių imonių pinigai: Ignalinos, Mažeikių ir t.t. Kas jas pirkė — nualintas? Jei tai ne vagystės, tai kas? Ar tai ne komunistinės mokyklos ir komunistinių universitetų auklėjimo rezultatai. O kur Lietuvos žymūnų lėbavimai, perdėta prabanga, iškilūs pasitaravimai, perdėtas turto švaistymas, kada visas kraštas skęsta skurde, desperacijoje. Ar čia dr. J. Valaitis ir Amerikos lietuviai kalti, kad kraštas ant bankroto ribos. Ar čia reikia turėti universiteto diplomą, kad visa tai suprastum?

Taigi akligatvis. Reikia pradėti grąžinti skolas. Iš ko? Ar kas skolinis daugiau, jei skolas negrąžinamos? Jei dabar jaučiamas bejėgiškumas, kodėl to niekas nenu-matė, kada buvo laikas: nepriklausomybės pradžioje? Mums, Amerikos lietuviams, buvo patarta: tik nekritikuokite, nepradekite ieškoti prie-kabių! Jums buvo reikalingi mūsų pinigai, o mes „aukso kukučiai“! Tai kur tada buvot

Rolandai, Paulauskai, Juršėnai, Brazauskai, Juozaičiai ir buvę komunizmo šulai, pasiilgę senų laikų?

Juk taip lengva įžiūrėti buvusio KGB-istų, komunistų smogikų užmąstias. Jie, kaip indokrinuoti veikėjai, nemėto pinigų veltui. Istorija, tai geriausia mokykla! Tikėkit, jie ne Adamkaus, Bobelio, Dudėno, Mieželio, nei Valaicio nepapirks! Šie žmonės pasiaukodami stengiasi pagerinti Lietuvos žmonių gyvenimą, turėti atramą Europoje ir Amerikoje prieš rusų imperialistus, kuriems nėra ribų.

Pelnu paremtas gyvenimas buvo ir yra visame pasauly visais laikais. Su pelnu auga žmonių gerovė, teisingai pasiskirstant. Aukščiausiai minėti žmonės dirbo, susitaupe lietuvišku taupumu ir dabar, kada galetų būti pensininkai, aukojasi savo tėvų žemei, jos žmonėms!

Dabar norėčiau paklausti: kur buvo komunizmo indokrinuoti vadeivos, kai Lietuvos žmonės aukojosi prieš dešimt metų Lietuvos nepriklausomybei? Aišku, jūs norite paklausti mus to paties. Jeigu būtumėm Lietuvoje likę, laimės ar nelaimės atveju, būtumėm po vėleną o gal iš šimto kelių likę gyvi, būtumėm grįžę iš Sibiro užmiršti, kaip jūs užmiršt tremtinius ir buvusius partizanus. O čia, toli nuo Lietuvos, mes darėme, kas mums buvo įmanoma, ir jūs tą gerai žinot.

Prisiminkime Amerikos lietuvių. Pagal jus, mes mylime Lietuvą iš tolo. Tik iš tolo! Lai būna ir taip. Bet jūs, gyvendami Lietuvoje, mylite Rusiją, gal ir labiau už Lietuvą.

Ne Amerikos lietuviai įstūmė jus į korupcijos vėžimą, riedantį nuo kalno į Rusijos glėbį, sulipote į jį be pagalbos! Mes norime jums padėti ir padėjome iki šiol, bet jūs kandidate mūsų ranką!

Nekaltinkite dr. J. Valaitį dėl jūsų sukiršinimo. Jūs patys linksniuojate mus ir verčiate savo šiukšles ant mūsų galvų. Bet ką gali pagelbėti pyktis, pagieža, diskriminacija, užsilikę atributai iš komunizmo laikų?

Lai būna Landsbergiui ir Lietuvos patriotams garbė, kurie suprato laiko šaukimą ir, rizikuodami gyvybėmis, padarė viską išsigelbėti iš dusančio meškos glėbio. Lai būna jiems amžina šlovė!

Mes nesame skolingi. Jeigu ką darome, tai darome iš meilės tėvų žemei, iš pareigos, atsiėmus iš senų Lietuvos mokyklų. Baigdamas linkiu jums blaivių mintių.

Jonas Šalna
Juno Beach, FL

APIE LIETUVIŲ OPEROS NAUJAMETINĮ POKYLĮ

Vykstant į paskutinį senųjų metų vakarą į Operos pokylį Jaunimo centre, širdies gilumoje jaučiau virpuli. Juk savo antruoje namuose susitikime naują šimtmetį ir net tūkstantmetį.

Atrodo, kad lietuvių visi keliai vedė į Operos puotą, nes salė buvo pilnutėlė. Su-prantama, kad tokį vakarą ne daugelis norėjo likti namuose.

Visus ypatingai nuteikė puikiai išpuošta salė ir šventiš-kai padengti stalai. O prie jų sėdėjo gražiai išsidabinę svečiai. Netrukus lepinomės skania O. Norvilienės vakariene ir įvairiais gerimais, o po vidurnakčio — kitokiais šaltais patiekalais.

Greitai laikrodžio rodyklės išmušė dvyliktą. Putojant šampanui, visi sveikino draugus ir linkėjo visokeriopos gerovės. Visur matėme besišypsantių veidus, o visų gerai pažįstamas kun. J. Vaisnys jaunatviškai sveikino su svečiais, linkėdamas laimės.

Prasidėjus šokiams A. Bar-niškis su palyda grojo gana įvairų repertuarą ir, be abejonės, lietuviškas „kaimiškas“ polkas. Neatsimenu nei vieno lietuviško renginio, kuriame nešoktų polkų. Manau, kad jos gal nesiderintų tik Vilniaus Vienos puotoje.

Svečių tarpe buvo įvairių kartų tautiečių. Tai nelengva visiems įtikti, nes skoniai ir polinkiai pernelyg skirtingi.

Šiame pobūvyje nebuvo skirstomasi į nesenai, ar seniai atvykusius iš Lietuvos. Čia susirinkusius sujungė ypatinga nuotaka, džiaugsmas ir viltis, kas būdinga tik naujametinė nakti.

Padėka už milžinišką darbą puotos organizatoriams V. Momkui ir J. Vidžiūnui, operos solistams ir visiems, suruošusiems šį įsimintiną 2000 metų sutikimą.

Milda Šatienė
Westchester, IL

REKTORIAUS STRAIPSNIS

„Draugas“ savo skaitytojams padarytų didelį patarnavimą, jei jis perspauzdintų Rolando Pavilionio straipsnį, tilpusį 1999 m. spalio 20 d. „Respublikoje“. R. Pavilionis nėra eilinis žmogus — jis yra Vilniaus universiteto rektorius ir paskutiniuose rinkimuose buvo kandidatu į Lietuvos prezidentus. Straipsnis daug ką pasako apie kai kurių Lietuvos aukštųjų mokyklų asmenų galvoseną, tad būtų verta „Draugo“ skaitytojus su ja supažindinti. „Draugo“ gruodžio 15 d. išspausdino vedamąjį, kuriame citavo kai kurias straipsnio ištraukas. Vedamasis ir citatos iš dalies atidengia straipsnio mintis ir jo dvasią, bet tik iš dalies. O visas straipsnio, kaip ir jo autoriaus tikslai yra intriguojantys, nes dėl „Mažeikių naftos“ — „Williams Co.“ fiasko atgijo apmirusios Lietuvos raudonųjų blusos.

Jeronimas J. Tamkūtonis
Chicago, IL

• Kupranugaris turi savo projektus; kupranugario varas — savo.

Egiptiečių patarlė

A. † A.

JUOZUI VADOPALUI

mirus, reiškiam giliausią užuojautą sūnui GYČIUI su šeima, dukrai JOVITAI BRADLEY su šeima, RŪTAI WRONA su šeima, MILDAI TREPINA su šeima bei Juozo artimiesiems giminėms Amerikoje ir Lietuvoje. Tebūna lengva svetimoji žemelė brangiesiems Juozui ir Bronei, prie kurios jis atsigulė Amžinam Poilsui.

Algio ir Juzo Mickūnų šeimos

PADĖKA

A. † A.

ONA DOBILIENĖ

Naslė a.a. Kazimiero, Lietuvos nepriklausomybės kovų savanorio-kūrėjo, mirė 1999 m. gruodžio 13 d. Po šv. Mišių šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL, gruodžio 18 d. palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Širdinga padėka kun. Jonui Kuzinskui už maldas koplyčioje, gedulo šv. Mišias ir jautrų pamokslą bažnyčioje bei apeigas kapinėse.

Ačiū atsilankiusiems koplyčioje, už sukalbėtą rožinį, aukas ir palydėjimą į kapines.

Ačiū jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ pirmininkui J. Mikuliui už vadovavimą atsisveikinimui koplyčioje ir kapinėse; garbės sargybos šauliams ir šaulėms už Velionės pagerbimą prie karsto ir palydėjimą į kapines; BALFo Cicero skyriaus pirm. B. Motušienė už jautrų atsisveikinimo žodį.

Dėkui p. M. Ragauskienė už laidotuvių draugišką pagalbą.

Ačiū karsto nešėjams: D. Goliszewski, j.š. V. Kulbokui, A. Mickui, V. Motušui, R. Novickiui, j.š. B. Petrauskui.

Jautri padėka laidotuvių direktoriui Donald M. Petkui ir jo padėjėjoms už malonų ir rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę: krikšto duklė ir draugai.

DRAUGAS, 2000 m. sausio 25 d., antradienis

5

A. † A.

PETRAS PLESTYS

Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 2000 m. sausio 22 d. 2:30 val. p.p., sulaukęs 83 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Krekenavos valsčiuje, Užlauzių kaime. Amerikoje išgyveno 50 metų. Nuliūdę liko: žmona Janina Vėželytė, podukra Violeta Žukauskienė su dukra Vytaute ir kiti giminės Lietuvoje. Velionis priklausė Lietuvių šaulių organizacijai, Panevėžio, Tauragės, Anglijos lietuvių ir Pensininkų klubams.

A.a. Petras pašarvotas antradienį, sausio 25 d. nuo 3 iki 8 val. vakaro Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės trečiadienį, sausio 26 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto Velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, podukra ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donal M. Petkus. Tel. 800-994-7800.

A. † A.

CECILIJA DANILEVIČIŪTĖ JANUŠAUSKIENĖ

mirė 2000 m. sausio 15 d. Čikagoje, sulaukusi 97 metų.

Palaidota šv. Kazimiero kapinėse.

Nuliūdę: sesuo Sofija Jurkynienė Girdauskienė, dukterėčia Aušra Jurkynaitė Echeverri su vyru Raul.

A. † A.

j.v.s. dr. KESTUČIUI AGLINSKUI

Amžinybėn išplaukus, nuosirdžiai užuojautą reiškiam žmonai dr. JUZEI, sūnui j.p.s. dr. AUDRIUI, marčiai ELENUTEI ir anūkei VAIVAI.

Jūrų skautininkų/Jūrų skautininkių „Grandis“ ir „Nerijos“ tunto sesės

A. † A.

ELENAI TRUŠKAUSKIENEI

išėjus į Amžinybę, nuosirdžiai užjaučiame ir reiškiam gilia užuojautą mūsų brangiai sesei IRENAI REGIENEI, jos vyrui ALGIUI, anūkams ALGIUI, LINUI ir AUDRIUI.

Jūrų skautininkų/Jūrų skautininkių „Grandis“ ir „Nerijos“ tunto sesės

Brangiai Motinai

A. † A.

ELENAI TRUŠKAUSKIENEI

mirus, reiškiam nuosirdžiai užuojautą sesei IRENAI REGIENEI ir jos šeimai.

„Sietuvos“ draugovės sesės

Lituanistui, skautininkui, visuomenininkui

VLADUI PAUŽAI

mirus, žmonai dr. EUGENIJAI GURSKYTEI, dukrai EGLEI, sūnams ANTANUI, VLADUI ir vaikaičiams reiškiam nuosirdžiai užuojautą.

Stasys Garliauskas

Stefanija ir Ignas Kauneliai

Kunigunda ir Keistutis Kodačiai

Austė ir Gintė Pečiūraitės

Juratė Pečiūrienė

Aldona Rastenytė

Saulius Šimoliūnas

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

SAS
Scandinavian Airlines

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB jubiliejinis 2000 m. kalendorius jau išsiuntė visiems Lietuvių Bendruomenės pirmininkams. Jame rasime vyskupo P. Baltakio, lietuvių liuteronų evangelikų vyskupo H. Dumpio bei JAV Krašto valdybos pirmininkės Reginos Narušienės sveikinimus. Kalendoriuje yra daug jubiliejinio lietuviškų parapijų nuotraukų ir mūsų poetų eilėraščių, taip pat informacijos apie JAV LB įvykius, svarbias datas bei atmintinas sukaštis. JAV LB Krašto valdyba nutarė nusiųsti kiekvienai LB apylinkai po 10 kalendorių ir tuo būtu prašo atsiųsti auką LB Krašto valdybos išdėstui Ramučiai, 1927 West Blvd., Racine, WI 53403. Jei kas norėtų užsisakyti daugiau kalendorių, prašome kreiptis į „Draugo“ administraciją. Vieno kalendoriaus kaina — 5 dol. ir persiuntimas — 1.25 dol.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, sausio 26 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus dainų popietė vadovaujant muz. Faustui Stroliai. Dar ne visos dainos išdėstytos, dar tik pirmoji dainų popietė šiais metais, tad kviečiame atvykti ir linksmai praleisti laiką, pasimatyti su draugais, išmėginti laimės šulinį, papiegti ir padraugauti. Atvykite!

Vasario 13 d. 12 val. Pasaulio lietuvių centre Lemonte rengiamas Vasario 16-osios minėjimas, kurį ruošia Lemonto lietuvių bendruomenė.

„ŽVAIGŽDŽIŲ VAKARAS“

Štai jums nauja mįslė: kada puota yra daugiau negu puota ir Paukščių takas pasirodo ne danguje, o Pasaulio lietuvių centro salės skliautuose? Atsakymas: kai dalyvaujame Maironio mokyklos „Žvaigždžių vakare“ sausio 29-ąją dieną.

Šis metinis Maironio mokyklos pokylis turi daugelį paskirčių, užtat jis yra daug daugiau negu tik pokylis. Kadangi mokykla sparčiai auga, jau dabar viršydama 300 mokinių skaičių, jai reikia tvirto finansinio pagrindo. Pokylis pažymės 2000-ųjų metų aukų vėjus pradžia. O loterijos ir paties renginio pelnas bus gražus to vėjus įnašas.

Antra paskirtis yra pagerbti dabartines mokyklos „žvaigždes“ — mokytojus, rėmėjus, padėjėjus ir visus mokyklos geradarius. Taip pat norima pagerbti ateities „žvaigždes“ — šių metų basimus abiturientus, iš kurių taip daug laukiama. Žvaigždėmis pavojuose salėje jų vardai ir pavardės išsiriškuose simboli-

Maria Rudienė, BALFo centro valdybos pirmininkė, lydimą vyro inž. Antano Rudžio, dalyvaus spalio 30 d., sekmadienį, vyksiančioje Cice-ro skryčiaus BALFo metinėje šventėje: 11 val.r. dalyvaus šv. Antano bažnyčioje aukojamose lietuviškose šv. Mišiose už gyvus ir mirusius BALFo narius ir rėmėjus; tuo po Mišių dalyvaus šv. Antano parapijos salėje vyksiančiame metiniame susirinkime. Valdyba kviečia apylinkės lietuvius, BALFo rėmėjus ir narius gausiai dalyvauti.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje šv. Mišios pirmadieniais-šeštadieniais vyksta 8 val.r., sekmadieniais — 9 ir 11 val.r. Gimimus kūdikiui, parapijiečiai prašomi kiek galima greičiau pranešti misijos kapelionui ir susitarti dėl krikšto datos. Moterystės sakramentui ruošiantis, reikia pranešti misijos kapelionui ir bent prieš keturis mėnesius pradėti dokumentaciją. Artimieji taip pat yra ipareigoti pasirūpinti ligonių sakramentu. Išpažintys klausomos šeštadieniais nuo 4:30 iki 5:15 val.p.p. arba dėl kito laiko susitariama su kapelionu. Pal. J. Matulaičio misija įsikūrusi Pasaulio lietuvių centre — 14911 127th St., Lemont, IL 60439; misijos kapeliono kun. Algirdo Palioko, SJ, tel. 630-257-5613, prel. Igno Urbono tel. 630-357-3698, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų tel. 630-243-1070.

niamie Paukščių take, kuris patrauks kiekvieno svečio akį ir širdį:

... O kelias žvaigždžių milijonais nušviestas: Kur žiūri, vis žydros akelės; Kaip juosta per apvalų dangų ištįstas — Tai paukščių vadinamas kelias...

Maironio „Žiemos naktis“

O trečioji paskirtis — bene svarbiausia. Šio renginio tikslas yra padėti kiekvienam lietuviui daryti prisiminimą, kad lituanistinė mokykla yra svarbi visiems — ir tiems, kurių vaikai dar per maži, ir tiems, kurių plaukai jau žili. Mokykla yra tas priekalas, ant kurio jauno lietuvių meilė tėvynei ir pasiryžimas darbams nukaldina nepalaužiamą patrioto asmenybę. Bokime visi to lietuviško žaidro dalininkai.

Kviečiame jus visus kartu su Maironio mokykla ir poetu Maironiui sausio 29-ąją pasvajoti ir pasilinksinti tarp žvaigždžių...

Ona Daugirdienė

Dalis Maironio lituanistinės mokyklos mokinių. Padėkos dienos proga atnešusių dovanėlių Lietuvos vaikams. Nuotr. Indrė Tūjūnienė

Popietės su Brone Nainiene rengimo komitetas. Iš kairės Irena Kazlauskienė, Irena Kriaučiūnienė, Brone Nainienė, Praurimė Ragienė, Vanda Gvildienė ir Irena Galinienė.

LINKSMA POPIETĖ SU BRONE NAINIENE

Sekmadieniais Pasaulio lietuvių centras visada pilnas žmonių. Čia vyksta posėdžiai, šeimų šventės, įvairūs renginiai. Čia sutinkami draugai, pažįstami iš arti ir toli.

Tačiau sausio 16 d., sekmadienis, buvo ypatingas tuo, kad „susitikome“ su Brone Nainiene. Žinoma, ją sutinkame kas sekmadienį ar paprastom savaitės dienom, bet šią dieną mes ją matėme kaip viešnią ypatingo visų dėmesio centre.

Daugeliui kildavo klausimai, kaip tie centro renginiai, įvairūs darbai atliekami ir kas juo koordinuoja. Pasirodo, kad tie žmonės, kurie, tą naštą ant savo pečių neša, tai — Brone Nainienė ir jos pagalbininkai.

Kilo klausimas, kaip mes galime jai atsidėkoti ir įvertinti, nes algos ji negauna, bet daug savo laisvo laiko valandų atiduoda Pasaulio lietuvių centrui. Buvo sudarytas komitetas, kuris kvietė svečius, kad su Brone pabendrautų.

Irena Kazlauskienė, komiteto pirmininkė, viską koordinavo. Irena Kriaučiūnienė sudarė programą, Vanda Gvildienė ir Irena Galinienė rūpinosi svečių registracija, Praurimė Ragienė kvietė Faustą Strolia akompanuoti jos dainoms, Stasė Jagminienė, liaudiškos muzikos kapelės „Tėviškė“ vadovė, pakvietė Jūrą Bakaitienę, Gintarą Juknį, Vytautą Jagminą, Vilių Mikaitį, Leonidą Ragą ir Alfonsą Seniūną, kad linksmintų ne tik Brone, bet ir mus visus.

Komitetui dar priklausė Alė Karaliūnienė ir Karolina Kubilienė. Žinoma, mus visokeriopai rėmė PLC valdyba ir taryba. Dalia Šlenienė prisidėjo, papuošdama stalus gėlėmis ir uždegdama žvakutes kaip džiaugsmo ir vilties simbolius.

Irena Kazlauskienė, komiteto pirmininkė, sveikino svečius primindama, kad neįsivaizduoja centro be Bronės Nainienės. Tolimesnei programai vadovavo Irena Kriaučiūnienė, kuri apžvelgė Bronės Nainienės nueitą veiklos kelią ir atliktus darbus. Komiteto vardu Bronei gėles prisegė ir

jai skirtą dailininko Jurgio Daugvilos gėlėmis papuoštą angelą įteikė Alė Karaliūnienė ir Karolina Kubilienė, linkėdamos, kad tas angelas ją lydėtų ir stiprintų visuose darbuose.

Raštu sveikino Alma Adamkienė, prisimindama Bronę šiltais žodžiais. PLC valdybos vardu žodžiu sveikino Kęstutis Ječius ir jai įteikė gražią atmintinę, o PLC tarybos vardu sveikino Rimas Griške-lis su Alė Lieponiene ir Dana Gyliene, kurios įteikė paveikslą „PLCentras“. Rimas džiaugėsi, kad su Brone lengva dirbti. Illinois gubernatoriaus George Ryan proklamaciją sveikinimą perdavė Pat Michalski.

Labai jautrų (specialiai Bronei savo parašytą) eilėraščių „Sūnui partizanui“ perskaitė Irena Gelazienė, nes Brone dėjo daug pastangų rinkdama aukas statant paminklą „Partizano motinai“, kuris pastatytas prie PLC. Skaučių „Sietuvos“ draugovės vardu pasveikino Aušrelė Sakalaite, o LB Vidurio apygardos vardu — Stasė Korres. Putnamo seselės rėmėjų vardu pasveikino ir gėles įteikė pirmininkė Juzė Ivašauskienė.

Kaip žinome, Lietuvoje populiariu apdovanoti Lietuvoje ir pasaulyje gyvenančius, ku nors pasijymėjusiu asmenis.

Popietės rengimo komiteto vardu

Karolina Kubilienė

Popietės metu. Iš kairės Rimantas Griške-lis, Brone Nainienė ir Kęstutis Ječius. Nuotr. Baniūtės Kronienės

Brone Nainienė buvo pasveikinta PLC tarybos vardu, jai buvo įteiktas paveikslas „Pasaulio lietuvių centras“. Nuotraukoje iš kairės: Alė Lieponienė, Brone Nainienė, Dana Gylėnė ir Rimantas Griške-lis. Nuotr. Baniūtės Kronienės

Šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje vyksta kasdien; lietuvių kalba — 7:30 val.r., anglų — 8 val.r., šeštadienį — 5 val.p.p., sekmadieniais — 8 ir 10:30 val.r. — lietuvių kalba, 9:15 ir 12:15 val.r. — anglų kalba. Išpažintys klausomos šeštadieniais nuo 4 iki 4:45 val. p.p. Norėdami pakrikštyti savo kūdikį, turite klebonijos raštinėje susitarti iš anksto. Dėl vestuvių datos reikia susitarti prieš šešis mėnesius, pasitarti su kunigu, tinkamai pasiruošti. Prie ligonio kunigą iškviesti galima bet kurią valandą telefonu. Nauji parapijiečiai užsiregistruoja klebonijos raštinėje. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios adresas: 6820 S. Washtenaw, Chicago, IL 60629; tel. 773-776-4600.

JAV LB Švietimo taryba prieš Kalėdų šventes visiems mokyklų vedėjams išsiuntė skelbiamų rašinių ir piešinių konkursų taisykles. Nors konkursai baigiasi kovo 31 d., yra pavyzdžių mokinių, kurie jau atsiuntė savo rašinius ir piešinius. Mokiniai, rašykite ir pieškite! Turint klausimų, prašom kreiptis į Švietimo tarybos pirmininkę Reginą Kutienę tel. 708-301-6410.

Lietuvių rašytojų draugija rengia poetės Janinos Degutytės 10-ųjų mirties metinių atminimo vakarą, kuris vyks vasario 4 d., penktadienį, 7 val.v. Jaunimo klubo, J. Janinos Degutytės poeziją skaitys poetės bičiulė aktorė Irena Leonavičiūtė. Fleita gro muzikė Giedrė Kazakauskaitė, fortepijonu pritaras muzikas Rikardas Sokas.

PENSININKŲ NARIŲ SUSIRINKIMAS

Čikagos lietuvių pensininkų sąjungos narių metinis susirinkimas įvyko gruodžio 16 d. 1 val. p.p. Šaulių namuose. Susirinkimą pradėjo praėjusiam susirinkime atstautydis pirmininkas Alex Navardauskas. Pasveikinęs visus gausiai susirinkusius narius, jis pateikė susirinkimo darbotvarkę. Kadangi buvo metinis susirinkimas ir renkama nauja valdyba, tai susirinkimą vesti jis pakvietė Vladą Paliulionį, sekretoriauti Antaniną Repšienę. Vladas Paliulionis, perėmęs pirmininkavimą ir padėkojęs susirinkimo dalyviams už pasitikėjimą, ėjo prie tolimesnių darbotvarkės punktų. Praėjusio susirinkimo protokolą skaitė valdybos sekretorė Antanina Repšienė. Protokolas buvo priimtas be patarimų. Naujais nariais į organizaciją įstojo: Dalia Blekienė ir Anna Kazlauskienė.

Pranešimus skaitė izdininkė Stasė Rudokienė, revizijos komisijos aktą perskaitė komisijos pirmininkas Vladas Paliulionis. Revizijos aktas ir izdininkės pranešimas atitiko.

Sventių proga paskirtos aukos: „Draugai“ — 100 dol., „Margučiai“ — 100 dol., Televizijai — 100 dol., A. Slutui — 25 dol., „Lietuvių balsui“ — 25 dol., ALTui 25 dol., ir Tautos fondui — 50 dol. Buvo padaryta pastaba: valdyba savo nuostata gali skirti auką iki 160 dol. Nesant daugiau reikalų, susirinkimas buvo baigtas visiems sugiedant „Lietuva brangi“.

Ant. Repšienė

SKELBIMAI

• A. a. Vincentinos Jurkūnienės laidotuvių metu Jurkunų šeima ir artimieji paaukojo \$875, kurie buvo paskirti Lithuanian Mercy Lift. A. a. V. Jurkūnienės vyriui Jonui, dukrai Ramunei ir sūnui Algui, LML nariui, reiškiamą gili užuojauta. Už paskirtas aukas nuoširdi padėka.

• A. a. Mečiui Valiukėnui mirus, šeima ir artimieji paskyrė \$310 auką Lithuanian Mercy Lift. Valiukėnų šeimai LML reiškia užuojautą ir aukojusiems dėkoja: Valiukėnų šeimai, E. ir D. Bartkam, J. ir P. Pakalkom, Z. Juškevičienei, G. ir B. Biskiam, V. ir J. Girniam, D. Ilginytei, K. Rozanskui ir M. Farney.

Tradiciiniame Lietuvos Vyčių 40-ajame Lietuvos prisiminimų pokilyje bus pagerbtas Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinė, kuriai atstovaus Justinas Šidlauskas, ir jūrų šauliai, kuriems atstovaus Edmundas Vengianskas. Puotos metu vasario 6 d., sekmadienį, 5 val.p.p. vyks meninė programa, šokiai, svečiai taip pat bus pavaišinti skania vakariene. Susidomėjimas šiuo renginiu visuomet yra didelis, todėl rengėjai kviečia iš anksto užsitikrinti vietą, skambinant pokylio komiteto nariams: Al Brazil tel. 708-4361-5594 arba Lorraine Švelnis tel. 708-423-4213.

Iš arti

ir iš toli

NORWOOD, MA

VASARIO 16-OJI ŠV. JURGIO PARAPIJOJE

Vasario 16-oji šv. Jurgio parapijoje bus pradėta švesti šeštadienį, vasario 19 d., šv. Mišiomis 5:30 val.v. Rengia 27-oji Lietuvos Vyčių kuopa. Mišiose giedos šv. Jurgio „Sodauto“ etnografinis ansamblis. Po pamaldų vyks vakarienė. Parapijiečiai menininkas Julius Pakevičius bus pagrindinis kalbėtojas. Antroje dalyje dainuos „Sodauto“ ansamblis. Norintys minėjime dalyvauti, iki vasario 15 d. raginami pranešti klebonijai tel. 781-762-0979, kad būtų galima paruošti vakarienę. Nors mažai lietuvių beliko šiame telkinyje, viskas bus suruošta lietuviška dvasia. Klebonas kun. Vincas Valkavičius tikisi, kad bus bent 50 dalyvių.

Knyga vedama tvarkingai, visi pajamų ir išlaidų dokumentai tvarkoje. Revizijos komisija išreiškė padėką už gerą ir tvarkingą knygų vedimą.

Po to vyko naujos valdybos rinkimai. Į valdybą išrinkti: Vitalis Utera — pirmininkas, Reginas Petruskienė — vice-pirmininkė, Stasė Rudokienė — izdininkė, sekretorė — Laura Zaurienė, Antanina Repšienė — korespondentė ir Bronius Blekis — valdybos narys. Į revizijos komisiją išrinkti: Vladas Paliulionis, A. Balandis, Zakas ir Grigaliūnas. Seimininkės: Anelė Ramanauskienė ir Emilija Kantienė.

Sventių proga paskirtos aukos: „Draugai“ — 100 dol., „Margučiai“ — 100 dol., Televizijai — 100 dol., A. Slutui — 25 dol., „Lietuvių balsui“ — 25 dol., ALTui 25 dol., ir Tautos fondui — 50 dol. Buvo padaryta pastaba: valdyba savo nuostata gali skirti auką iki 160 dol. Nesant daugiau reikalų, susirinkimas buvo baigtas visiems sugiedant „Lietuva brangi“.

Ant. Repšienė